

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDDAN

SIGRID DEN FAGRA
— *Signe Kolthoff* —
i Bröllopet på Ulfåsa.

Ur
innehållet:

HURUDAN ÄR SVENSKEN
SOM ÄKTA MAN?

*En tyska, amerikanska,
fransyska och ryska
skärskåda svenskarna.*

—+—
KVINNAN AV I DAG
av Anna Lenah Elgström.

—+—
AV ALLA FÄRGER
DE BLÅ.....

*Sverige inspirerar
madame Lauvin
till vårmoder.*

—+—

Casper

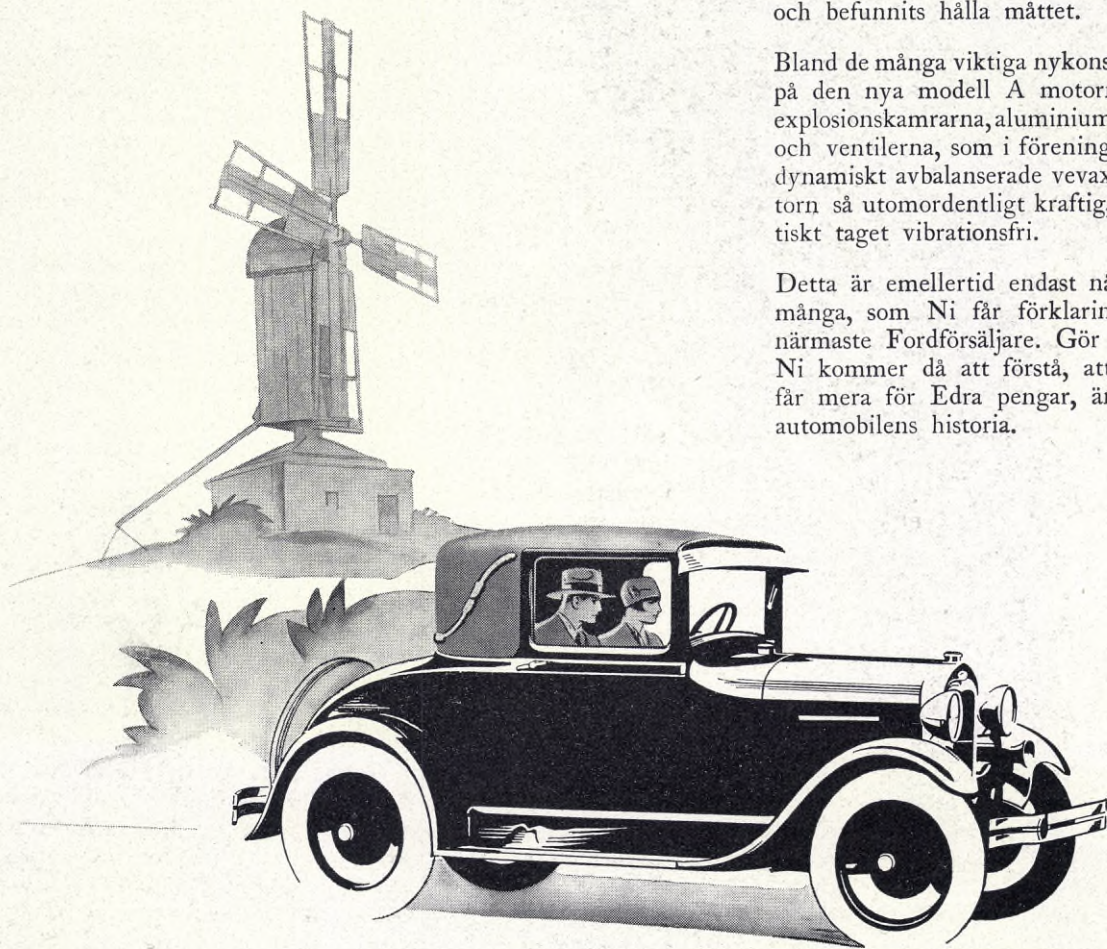
Den är ny — i en djupare mening

Ehuru Fordvagnen av modell A är en helt ny vagn från kylare till bakaxel, har dock ordet »ny» här en långt djupare mening.

Automobiltekniken har under de senaste åren gjort ofantliga framsteg, och den nya Ford—ensam bland lätta vagnar av en helt igenom ny och modern konstruktion—har dragit fördel av dessa nya rön och erfarenheter, i den mån de blivit utprovade och befunnits hålla måttet.

Bland de många viktiga nykonstruktioner, man finner på den nya modell A motorn, må nämnas de nya explosionskamrarna, aluminiumkannorna, vevstakarna och ventilerna, som i förening med den statiskt och dynamiskt avbalanserade vevaxeln göra den nya motorn så utomordentligt kraftig, ekonomisk och praktiskt taget vibrationsfri.

Detta är emellertid endast några exempel bland de många, som Ni får förklaring på, då Ni besöker närmaste Fordförsäljare. Gör det vid första tillfälle. Ni kommer då att förstå, att Ni i den nya Ford får mera för Edra pengar, än någonsin tillförne i automobilens historia.

*Pris: Tudor Sedan kr. 3.350:—, Fordor Sedan kr. 3.675:—, Ford Roadster kr. 2.675:—,
Ford Kupé kr. 3.350:—, Ford Sport Kupé kr. 3.575:—, Ford Phaeton kr. 2.725:—.
Alla priser gälla f. o. b. Stockholm, Göteborg eller Malmö.*

FORD

FORD MOTOR COMPANY A/B · STOCKHOLM

K R Ö N I K A

OM VECKANS HÄNDELSE FRÅN GÖTEBORGS HORISONT

NÄR MAN BEFINNER SIG I GÖTEBORG och det våras i alléerna och marken är torr och fin och barnen åka sparkcykel i solskenet på Götaplatsen (som verkar som en kroaserings mellan sydlandskt torg och preussisk kaserngård), då är det verkligen inte så lätt att åstadkomma en allvarlig krönika. Trots att man just dansat på göteborgsk maskerad och alltså hade skäl att känna sig en smula eftertänksam.

Milles' gröna fontän lyser festligt i solen, museet med sina flyglar står i strängt giv akt, och från havet stryker en vind, en ljum och salt vind. Upp vid Föreningsgatan såg jag snöklockor blomma. Nere i hamnen ligga stora pampiga båtar, det lyser av ilsket röd mönja, av svart och av gult och blått. Längs kajerna svänga bataljoner av lyftkranar, måsarna skrika, kettningar rassla och Källes och Adas ljuva tungomål kommer en att drömma sig till fjärran länder. Till Amsterdams hamnkvarter med ett språk nästan lika oförståeligt, men med icke så sköna kvinnor. Långt ifrån så sköna kvinnor. (De' va' la käckt sagt?)

På Lorensberg pågår Karl-Gerhards blodbad — med göteborgskt inslag — vid Götaplatsen lyser Optimisternas affischer, och — de' ä la som ett under? — när jag kliver in på Bräutigam, vem sitter där om inte Rikskåsören, Revydirektören Lindorm! Han drack kaffe och åt bullar. »Då kände jag, att jag var hemma —»

*

På tal om språkkonstnärer och Adas och Källes språk, så är man inte nöjd med boyscoutgeneralens språk. När han talade till pojarna från talarstol — Auditorium, Hemmets vecka — så talade han om stabben och stomman, det är pappa och mamma. (Vad hemmets vecka heter på samma språk, vet jag inte, har den ett särskilt namn, så begagnades väl också det.)

Ty så talar man för att göra talet lättare begripligt för pojarna, förlåt, grabbarna. Man lär nämligen komma barns hjärta närmare, om man använder sig av deras eget språk.

Är detta sant, så tycker jag visst att vi ska säga stabben och stomman litet var! Men jag har mina dubier om saken. Nog vet jag att min pojke skulle tycka att jag »åbakade» mig om jag började tala som han. Och jag tror att de flesta pojkar känna på samma vis. Med all rätt förresten. Ty faktiskt åbäka vi oss, vi vuxna, om vi lägga oss till med ord och later, som inte är naturliga för oss.

Varför ska uppfostrare envisas att betrakta barn och ungdom som mindre vetande? Varför skall man nödvändigt göra om sig på något sätt, som man tror behagar dem. Jag försäkrar, i umgänget med

barn, som med alla andra, är naturlighet det enda riktiga. Vi ska varken strama upp oss eller jollra till oss. Om jag sade: hörru grabb, kom till stomman, skulle jag ju spela teater! Det är inte de ord mitt hjärta inger mig att tala. Och lika fånigt vore det om min pojke sade till sin kamrat: hör du, min lilla pojke, gå till mamma!

Barn är lyhörda för tilljordhet. Om de också skratta åt och applådera vuxna människor, föräldrar och lärare, som aptera deras eget slangspråk, så är jag säker på att det språket, trots dess lättförståelighet, inte är det språk, som lättast hittar till deras hjärtan.

Älskar man verkligen barn, tycker jag ingenting är naturligare än att man behandlar dem som sin nästa: enkelt, utan choser. Det är ett bevis på att man känner sig på några slags hästar, om man har behov av att stiga ned.

*

Nej, jag håller avgjort på att vuxna icke skall leka barn. (Lika litet som barn skola leka vuxna.)

Vad är det nu för ett sätt av våra riksdagsmän, att så fort de inte vilja höra på ett anförande, stoja och väsnas om en hop elaka, illa uppfostrade ungar!

Här var det nu fråga om välskrivningen. Man väsnades så, att herr Lindhagen inte hörde ett muck av hela tillställningen. Hela kammaren var som ett »fullständigt marknadstorg».

Jag röstar för införandet av anmärkningsböcker! Att uppvisas för målsman, d. ä. valmännen. Det blir att visa boken för dem, när lille riksdagsman kommer hem i ferierna!

Tre anmärkningar för oljud, en för oskick, 6 för bristande uppmärksamhet, 10 prickar för försen ankomst och 162 uppskrivningar för lika många timmars frånvaro utan giltigt orsak.

Då kunde det allt hitta på att hända att till ett annat år en annan liten gosse skickades att nöta riksdagsbänkarna!

*

En läkare har skrivit en avhandling, baserad på hans vetenskap. Han har försökt bevisa att Jesus icke dog på korset.

Boken har väckt stor uppmärksamhet. Man har varit indignerad och man har försvarat.

Det finns ett sinne som tror och bejaktar, och som alltid måste stå i opposition mot det vetenskapliga sinnet, som tvivlar och söker. De båda äro som eld och vatten.

Tro är ett hjärteförhållande, medan vetenskaplig forskning endast är ett hjärnförhållande. (Endast är för övrigt ett dumt uttryck, här är icke fråga om ett

värdesättande: Tro och vetande äro inkongruenta storheter.)

Emellertid, en vetenskapsmans ställning till religion — försåvitt hans forskning är inställd på religionen — är av den arten att inte på något sätt kunna jämföras med en religiös människas. De två förhålla sig till religionen som en omusikalisk och en musikalisk människa till musiken. För den omusikaliske är musiken en samling ljud, som icke säger honom något. Den musikaliska människans gripethet av musik är för den omusikaliske ett nonsens och han skulle gladeligen förneka möjligheten av människors innerliga förhållande till musik, om han icke lärt sig att något sådant skulle se vådligt illa ut: den omusikaliske inser nämligen, underligt nog, att det är något fel på honom själv, att det är en brist hos honom att han är oförstående för musik.

Så ha också färgblinda lärt sig att icke kalla de färgseende fantaster, de blinda att icke kalla de seende för lögnare.

Någon absolut sanning finns inte, det är bara fråga om vad som är vår sanning.

En dövstum vore sann, om han påstode att världen är stum.

Därför har det förvånat mig, att religiösa människor reagerat så starkt mot dr. Tolls bok. Icke sant, boken är uttryck för en läkares sanning, vi må sen tycka att inför den verklighet som Jesu liv och lära utgör, är den kritiska värdesättning, som läkaren gjort sig så mycken möda att åstadkomma, en ganska betydelslös och avgjort oskön uppgift.

Religionen är människornas förhållande till Gud. Icke Guds till människorna. Vad vi tro, är sant. Det vårt hjärta förlitar sig på och anammnar, det är vår sanning, vår religion. Ett sådant förhållande är oberoende av yttre form, det är en inre upplevelse. Att så många människor nu uppöras över dr. Tolls spekulationer måste bero på att deras förhållande till sin Gud icke är tillräckligt starkt, övertygat. Då skulle de le. Som man ler åt något ovidkommande.

För min egen del tycker jag, att det i nådens år kunde vara skäl att ta upp det gamla stridsäpplet: knipas de fördömda med tänger eller stickas de med gafflar? Jag tror inte den saken någonsin blev fullt klarlagd? Med våra moderna metoder bör det kunna bli nånting.

Och så Jona och valfiskens. Upp, zoologer!

Vagabonde

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

E N B O N D E H Ö V D I N G

NILS DACKE — EN ROMAN OM SVENSK HISTORIA.

DET FINNS HÖVDINGAR I SVERIGES historia, vilkas huvuden resa sig över mängdens likt de ensliga träden över den småvuxna skogen, och vilkas levnad utgör en sådan mängd av brokiga äventyr, att det blir ett tacksamt material för fantasien att arbeta med. Dessa historiska legender kunna sträcka sina rötter ända ned i sagans dunkel, där de vätnas av aldrig sinande källsprång, men de äga också en verklighet och en allmängiltighet som förklarar och ger relief åt lynneshagen i den svenska nationalkaraktären.

Under unionstidens eviga fejder och politiska förvecklingar, växte där ur själva svenskhetens sköte upp ett släkte som fick i arv att sammansvetsa den alltjämt lösa föreningen av fordom självständiga landmären och grunda en ny statsförfattning på de gamla rättssedvänjornas grundval. Gestalter, sådana som den äldre och yngre Sturen, avtecknade sig med vårlig glans mot sin tids blodiga bakgrund, och i deras spår följde den unge Gustav Eriksson Vasa, en blomsterkransad segerherre när han drog in över Stockholms fällda vindbro, en riksbymästare, vars hand kunde drabba hårt och tungt, men som också visste att bygga murarna så att de höllo.

Ett vanskligt värv att ena det som splittrats under århundraden av hat och tve-dräkt och hänsyn till personliga fördelar, en så gott som oöverkomlig svårighet att ingjuta nationalkänslan hos dem som knappast visste om de räknade sig till Danmark eller Sverige, ett kraftprov att tvinga de självrådiga bönderna under sin spira och sitt välde.

Även i de ensliga skogsbygderna, där man alltjämt höll fast vid det som var gammalt och fornt, där bönderna härskade enväldigt på sina gårdar, och där ett styvsint släkte uppreste sig mot nya lagar och förordningar, fanns en och annan hövding, som genom makten av sin personlighet kunde samla de splittrade viljorna och begagna sig av det jäsande missnöjet. Kanske drömde de också om att en kungakrona kunde lyftas på deras huvud.

En av dessa hövdingar var Nils Dacke.

Hans sällsamma och skiftande levnadssaga, tecknad i medeltidens blodiga skrift, och omsusad av något vilt och hedniskt, som ännu levde kvar i de ensliga skogarna, har lockat mången författare. Fabian Månsson, som få bevandrad i de historiska krönikorna och i de gamla medeltidssagornas och helgonlegendernas arabesker, har fångslats av denne bondehövding och ägnat honom årslånga studier, och nu senast har Ivar Ljungquist i sin stora roman, Nils Dacke, skildrat hans hjälteöden.

Det finns episk bredd, färg och must i skildringen, och en dialog, som utan att på något tröttande sätt plagiera de medeltida talesätten, dock äger den rätta tidsfärgen och de träf-

fande uttrycken. Vi äga i vår litteratur få historiska romaner, vilka äro byggda på ett så omsorgsfullt studium och en så säker miljöskildring. Det är ingen förskönande eller gloriös beskrivning på en folkhjalte, men det allvarstunga och ödesbetonade drag, vilket redan från den tidiga ungdomen präglar Dacke, har fångslat författaren, och något av detta ödesmättade går som ett mörkt vingsus genom skildringen. Man får följa Dackes upprinnelse från den tid, när hans stamfader Herle bodde på en ö utanför den blekingska kusten och livnärde sig med att tända villoeldar för tyska fartyg, vilka stötte på grund bland skären och sedan skattades på sina ägodelar av Herle och hans dräng, vilka utan tvekan hövgo ihjäl allt som ville kravla sig upp på skären. När folk frågade Herle vad han levde av därute på det karga skäret med sina tre får, svarade han att en tacka räckte mer än väl, och så kallades han Herle med tackan, av vilket sedan blev Tacke eller Dacke.

Brott och blod voro de mörka inslagen i Dackes ättensaga, liksom i de flesta bönders på den tid när blodshämnden stundom utrotade hela släkter och hatet jäste som den mörka bottensatsen i deras själar. Sällsamma voro de öden som ledde Nils Dacke från hans pojaktiga äventyr, genom strider, fredlöshet, botgöring och fängelse fram till den tidpunkt, när han samlade, icke bara skogsgångare och stigmän, utan även be-

suttna bönder under sitt banér och föreskrev själve den store vasakonungen villkor för förlikning. Det fanns hos denne smålandsbonde, som kämpade bondens kamp för det gamla och hävdvunna, för gamla seder och gammal religion, ett vilt och primitivt begär efter strid och blodsutgjutelse, ett hårt och hämndlystet sinnelag, men där fanns också som motsättning en viss moralisk resning, ett rättfärdighetskrav och en ömsinhet för de små och arma som livet farit illa med. Så yttrade helt logiskt och drastiskt herr Peder till denne sin bångstyryge frände:

»En djävul regerar dig, en stor och rasande, men du äger också en annan i ditt följ. Släpp den Guds ängelen lös! Han är dristig, tapper och stark. Hjälp honom binda den andra, tills satans långa rumpa blir en töm i din hand, i stället för ett gissel mot din rygg.»

Det var det hugstora i hans sinnelag som förmådde Dacke att samla bönderna, härad efter härad. Mot Gustav Vasa och Sveriges adel reste sig det småländska motståndet i en hel här av blänkande spjutspetsar, i bråtar som restes i skogarna och av ett växande missnöje med herrarna, vilket spred sig som en skogseld från by till by. Men en är givet att härska. Lika bestämt som Gustav Vasas levnadssaga gick i dur, lika säkert var det mollackorden som brusade genom Nils Dackes öden. Han var den siste representanten för det sega, oböjliga bondesinnet som inidet sista kämpade för sitt existensberättigande. Han var en upprorets man och en folkuppviglare, men det var för folkets intressen han kämpade, för befrielsen från främmande fogdars tyranni, för bondens rätt att leva trygg på sin gård. Han var en murbräcka mot den nya svenskhetens bestånd, men denne skogsgångare lärde också vasakungen en del om de bönder, vilka blevo motspänstiga som oxar när man tvingade dem under oket, men vilka i en förståndig husbondes fasta hand kunde ledas in på rätta vägar.

Mot de högresta kämpagestalterna riktar ödet ofta sina pilar. När solen lyste över vasaättlingen, skockades molnen allt tätare kring Dackes huvud, och när kungshären gick segerande fram, i ljus och väldighet, då stupade Dacke, genomborrad av förädarnas pilar. Så slutade hans saga, mörk och ödestyngd som suset i de småländska skogarna, och på stadsmuren i Kalmar sattes hans avhuggna huvud, ett rov för korpar och kråkor och för de vrede havsvindarna.

Kärvt, men manligt och storvulet har Ivar Ljungquist tecknat denna gestalt ut Sveriges hävder, och tillika har han skänkt oss värdefulla upplysningar om den tid, när allmogen, plågad och utpressad av fogdar och herremän, till slut reste sig i trotsigt motstånd, värnande om den urgamla frihet som aldrig tillåtit Sveriges bondeklass att sjunka ned i livegenskapens slaveri.

GURLI HERTZMAN-ERICSON.

Fröken Birgitta Leijonhufvud, dotter till justitierådet, frih. Bo Leijonhufvud och hans maka, född von Post.
(Sigrid Lenkert, foto.)

Största sortiment i färger och utensilier för
Brokadmålning * Handtryck * Porlinsmålning * Sidenmålning
Tel. 521, 41 52 AKTIEBOLAGET M. HANSEN, Malmörögsgatan 5, Stockholm Tel. 137 60

HURUDAN ÄR SVENSKEN SOM ÄKTA MAN?

EN FRÅGA TILL NÅGRA UTLÄNDSKA DAMER,
GIFTA MED SVENSKAR

Fru Hildegard Berthold.

*Han är ka-
valjer, hem-
kär och tyc-
ker om barn,
säga några.*

»ÖSTERN ÄR ÖSTERN OCH VÄSTERN ÄR VÄSTERN och aldrig de två kunna mötas» har en berömd engelsman sagt. Men det finns motsats eller åtskillnad på närmare håll, som mötas och till och med förenas. Äktenskap mellan kontrahenter av olika nationer ha så vitt vi ha oss bekant inte ökat skilsmässofrekvensen i någon nämnvärd grad, i vårt land åtminstone. Svenska män ha ofta som sina förfäder från fredligare vikingatåg än deras hämtat hem sina hustrur från främmande land. Kvinnans milda inflytande är som bekant inte alltid tillräckligt i rent svenska äktenskap, de stranda ibland ändå — likheten i nationalitet är således inte det allena saliggörande.

Men vad betyder olikheten i nationalitet? En pikant krydda, ökade svårigheter för den kvinna, som skall inympas på en främmande stam? Med kvinnans utpräglade detaljsinne måste hon se sin främmande omgivning med kritikens förstoringsglas. Håller den svenske mannen måttet som äkta man, när han synas i sömmarna av sin utländska fru? Och vad ha eljes dessa hos oss inplanterade utländskor att andraga för eller mot?

Idun har riktat dessa frågor till några damer av utländsk nationalitet gifta med svenskar, en ryska, en amerikanska, en tyska och en fransyska. Det är intressant och lustigt att följa deras jämförelser och intryck, som i många punkter stämma överens, i andra gå alldeles isär beroende på olika jämförelsematerial. Ja, allting är relativt — och låt oss nu lämna ordet åt damerna själva.

Svensken slår mera på stort än tysken

Fru Hildegard Berthold, som är gift med häradsbörde A. Berthold, är tyska till börd.

Fru Madeleine Adner.

— Vi äro alla germaner både svenskar och tyskar, och vi ha många gemensamma drag, men nog finns det ändå olikheter oss emellan, framhåller hon.

Vi tyskar äro mera livliga och omedelbara, svensken är reserverad och allvarlig och svårare att komma in på livet. Håller på formerna och saknar tyskens gemytlighet. Han har inte heller tyskens förmåga att roa sig med litet, han älskar det flotta och vill gärna slå på stort. Han har visserligen svårt att föra en konversation på sina storslagna fester — i Tyskland få vi lära oss konversationens tjänst redan i skolan — men hans gästfrihet är intagande och mycket hjärtligare och större än tyskens.

Vad jag som kvinna särskilt sätter värde på är att svensken har betydligt mera förståelse för kvinnans utveckling än tysken, för vilken ända till världskriget den husliga kvinnan med Kinder und Küche var idealet. Nu har ju förhållandena förändrats även där. De tyska kvinnorna ha i betydligt större utsträckning än förr sina intellektuella intressen och sitt eget yrke, något som i min ungdom var omöjligt för en flicka av god familj.

Men tysken är nog mera hemkär och går mera upp i sina barn än svensken, som tycker om uteliv. Tysken är också mera praktiskt lagd i hemmet, svensken är kolossalt opraktisk. Men till gengäld är han artigare, mera kavaljer mot sin fru än tysken.

Svensken är fasligt rädd för tråkigheter och obehag och ser mera materiellt på saker och ting, tysken går till botten av allting utan tvekan och uppfattar mera livets djupare sidor, är med ett ord mera intensiv. Svensken saknar tyskens förmåga att bli entusiasmerad men han har så många andra, goda egenskaper, att man glömmer det: han är redbar och gedigen, korrekt, absolut pålitlig och hjälpsam, särskilt mot främlingar.

Man lever på ett behagligare sätt här än i Tyskland, på en behagligare materiell nivå, levnadsstandarden är högre — det påstås ju också, att svensken gärna lever över sina tillgångar. Gör han det så sker det på ett angenämt sätt, han sätter värde på vett och fina seder.

Han bestämmer för mycket var skåpet skall stå, tycker amerikanskan.

Fru Edith Richards, amerikanska, är gift med den svenska sångaren löjtnant Percy Richards. Fru Richards har många amerikanska väninnor, som äro gifta med svenskar, och hon har det intrycket, att alla dessa äktenskap slagit väl ut.

— Jag har aldrig sett så många nöjda och lyckliga äkta par i Amerika som här, säger hon. Den amerikanska kvinnan är i allmänhet bortskämd och anspråksfull. Svensken synes behandla henne just som hon behöver, hon får lära sig disciplin och blir därigenom både lyckligare och snällare. Det vill säga, jag tycker nog, att den svenske mannen vill bestämma väl mycket över sin hustru, inte bara om hon är ame-

Han är inte kavaljer, tycker om uteliv och har mindre känsla för barn, säga några.

Fru Edith Richards.

rikanska. Hon blir lätt litet nedtryckt och osjälvständig härigenom, tycker jag. Den svenska kvinnan har en sådan respekt för männen och det tycks man ta som en självklar sak. En amerikanska däremot bestämmer helt och hållet över sitt hem, mannen släpar från bittida till sent för att söka tillfredsställa hennes anspråk, jag har många gånger undrat över att det lyckas, så stora fordringar som hon har på livet. Det är hustrun som uppfostrar barnen — man har nästan en känsla av att de ej ha någon far. Här tycks det vara motsatsen, fadern har den största auktoriteten i hemmet. Men jag tror också att den svenske mannen har stor ansvarskänsla för sin ställning och han är — en trogen äkta man.

När den amerikanska kvinnan omplanteras i ny jordmån har hon dock mycket lätt att anpassa sig och trivs bra i sin nya ställning. Hon är mjuk som vax i den mans händer, som hon anförtrott sitt liv, fastän mannen i Amerika var hennes tjänare. Men denne tjänare är nästan aldrig hemma i motsats till den svenske mannen.

Vad som frapperat mig här är att man tycker så mycket om barn. Både husevärdarna och tjänarna synas tolerera dem, medan de i Amerika äro avskydda som en börda. Ni ha många lekplatser för barn, i Newyork finns det endast för de fattiga. Men edra skolor tycker jag inte om. I de amerikanska skolorna äro barnen mera självständiga, behöva icke plugga så mycket utantill, ha icke så lång skoldag som här. Jag tycker, att i ett så solfattigt land som Sverige skulle barnen icke behöva sitta i skolan under de korta timmar, då solen skiner. De behöva all den sol de kunna få. Jag tror också att de skulle lära sig lika mycket, om de började skolan några år se-

(Forts. sid. 264.)

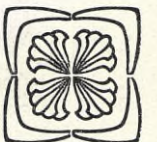
Fru Nadeschka Botchareff-Hjärne.

CAP
Pom-Pom

Yppersta kvalitetschoklad i
Palmery och Mjolk
i originalaskar à
1 krona (170 gr.) • 50 öre (80 gr.)

EN SOM DROG SIG UN DAN VÄRLDEN

TILL EMIL SJÖGRENS MINNE.

DET VAR UNDER ÅREN 1904—1906. Emil Sjögren bodde då vid Malmsjö i en åldrig flygelbyggnad, skuggad av sekelgamla lönnar, intill Malmsjön, vars skogiga stränder med gråberg och gläntor ge sömmlandsnaturen, när den är som vackrast.

Minnet av Sjögren är kärt för oss alla, som kände honom. Hans väsen hade en blidhet, som endast med svårighet kan återgivas i ord. Bäst tolkades den i hans musik. Meaterlinck säger i ett av sina verk, att människans öde blir så milt som hennes egen mildhet. Emil Sjögren levde oberörd av människors strid och kiv med ett gott barns fasta tro, att det är något av lekens ande även i de bittraste fejder, eftersom allas liv blott är en väntan på den stora förklaringen... Desto starkare verkar det, när man i hans tonskapelser skönjer, vilka själsliga lidanden han haft att kämpa med. Hans musik färgas av en eld, som har spektrrets djupare toner. Man finner där skymningens dagrar och solnedgångens återglans, men även inslag av hans ständiga längtan efter en lycka, värmd av godhet och adlad av tankens flykt. Emil Sjögren hörde till de få utvalda tonkonstnärer, som vid sidan av sin egenart äro starkt intellektuellt begåvade. Hans kvickhet, hans infall, burna av en harmlös munterhet eller en satir, vars udd aldrig var förgiftad, hans klartänkta och godmodiga observationer, allt skapade en stämning av trevnad, som kom honom att kännas omistlig för omgivningen. Han gick i vardagslag under smeknamnet »Lille Emil», när man talade om honom, ty det var med det namnet hans hustru nämnde honom.

Jag minns ett tillfälle, då vi sutto samlade

Ett decennium har i dagarna förflutit sedan kompositören Emil Sjögren avled. Hans verk har blivit folkets egendom, men även som människa är han värd att kännas av svenska folket, säger advokaten Henning von Melsted i några varma minnesord.

kring middagsbordet. En av de närvarande berättade om en resa till Kaukasus och

Det här är den lilla flickan från Söders höjder, som blev vår berömda landsmaninna i Hollywood: Greta Garbo. På den tiden hon satt för fotografiet här var hon 14 år och hette Gustafsson, sedan dess har hon marscherat raskt och gjort namnet Garbo internationellt välkänt. En duktig gärning, som säkert inte uteslutande är att tillskriva de tunga ögonlocken.

Ural och om kamelerna, som med sorgsna ögon vandra längs järnvägslinjerna över den ändlösa stäppen, tyngda av sina bördor, en bild av djurens klagan. Sjögren yttrade: Tänk en gång när det kanske födes en liten kamel med ögon, som se det vi se... Det fanns hos Sjögren en visshet om ett evigt sammanhang mellan alla tillvarelsformer. Han hade den tiden en liten terrier hos sig, Donnie, ett hittebarn från en resa i Danmark. Det var svårt att tänka sig Emil som husbonde. Donnie uppfattade honom heller icke så. Donnie behövde aldrig bli befalld till något. Hon gissade, om hon fick följa med eller skulle stanna hemma. Hon kände på sig om hon skulle vara tyst och stilla, då hennes herre lyssnade till inspirationen, eller hon fick leka och rasa med detta låga morrande, som är terriernas sätt att glamma och roa oss.

När man återkallar minnet av Emil Sjögren från dessa avlägsna år, ser man honom gärna på morgonpromenad i ekallén med den lilla trofasta hunden vid sin sida.

Det var andaktsstunder, när Emil Sjögren ackompanjerade sin hustru vid pianot. Sångerna avlöste varandra »Det förste möde», »I drömmen du är mig nära», »Der driver en dug», eller »Bliv, o bliv...» Ofta slöts på allmän begäran med »I dödens tysta tempelgårdar».

Ej sällan hade familjen Sjögren gäster på besök från in- och utlandet. Jag minns Marteau, Mitjana, Kjellström och andra. Då spelades hans violinsonater. Särskilt den i E moll tycktes harmoniera med landskapet utanför fönstren, där lövskogen stod ljus och vårlig mot barrskogens fasta murar

(Forts. sid. 265.)

N Ä R D E T S T Å R S T I L L A

INTE FÖR ATT »DET ÄR TRÅKIGT», numera är det endast mycket unga flickor som ha tråkigt om ens de och utslitna husmödrar, som aldrig få ha roligt. Utan att något pågår, som kastar ens liv ur dess vanliga spår, något som icke är dramatiskt, utan tungt, sådant som skall genomlevas passivt. Det kan vara av ekonomisk art, ett par svåra år eller mer, sviterna efter en krasch, då man endast har att leva stilla och neka sig allting. Det kan vara sjukdom. Det kan vara svårigheter på arbetsplatsen. Det kan vara en olycklig period i äktenskapet eller hela äktenskapet på sned.

Under allt detta lever man utåt som vanligt, äter, sover (eller försöker sova) far i spårvagn, talar i telefon och nödgas motsvara alla de små anspråk vardagslivet ställer på en. Detta hör till det svåraste. Helst ville man leva i kloster. Det vore i själva verket en lyx, den allra största enkelhet kan i många fall vara endast en rik människa förbehållet. De andra måste ha allt det vanliga omkring sig, leva bland andra, svara på frågor, taga hand om trasiga strumpor och skor, betala för lyse och värme, ta itu med damm och trasor.

Ibland brister tålmodet för just en sådan småsak. En borttappad skolbok, en

fläck på ett plagg kan få karaktären av en katastrof. Man far ut och i det ytterligare medvetandet att ha förlorat sin behärskning för en småsak och till på köpet i all sin bedrövelse blivit ogillad, tycker man att allt störtar samman, man får en stunds desperat förtvivlan och stort medlidande med sig själv.

Bekymret finns kvar och när man hämtat sig, står det där och väntar på att bli buret igen. Man har ingenting annat att göra än taga det på sig och fortsätta och att vara så stilla som möjligt.

Under den där stillheten kan en förändring ske. Man måste överlämna saken »till vår Herre endast och de medel han använder — tiden och naturen». Så talade för mer än hundra år sedan en man, som varit en av de mest prövade — vår memoarlitteratur känner — en hovman, hög adelsman, diplomat, C. G. Löwenhielm. Hans hustru bedrog honom öppet, hans far fann ett kallt och elakt nöje i att förödmjuka honom, hans ekonomi var usel, hans hälsa klen, hans nådevedermälen drogos in och den kvinna han sedan lärde sig älska, en förnäm ung ryska, måste han avstå ifrån och visste att hon var ett offer i ett fruktansvärt äktenskap. Under allt detta skötte han sin tjänst, reste och for,

med dåtidens spartanska hjälpmedel, som för övrigt gjorde det lättare att tänka mindre på sig själv, dansade på hovbaler — levde som han måste och som vi alla, var och en på vårt vis, måste.

Det finns fall, då man icke kan finna sig i sin situation. Många av oss undra hur andra kunna fortfa att föredraga det som plågar dem, drar ned dem och marterar dem. En utbrytning synes oss nödvändig, ett verkliggörande av de ord, man så ofta säger: »Jag härdar inte ut!»

Det blir vars och ens ensak att avgöra om man skall härda ut eller ej. Under ett uthärdande kan det växa krafter, som man icke anat, det kan komma ett gott för livet ur något, som utomstående bara se med otålighet. Man kan efteråt tänka om sig själv: »Att jag dock fann mig i det!» Men man minns då samtidigt, hur man under den där perioden levde med bara halvt liv, man väntade, det var det enda man orkade eller förmådde. Alla krafter togs i anspråk för att bära bördan, sådan den just då var.

Och sedan har man förstätt, att under stillhet, passivitet och tystnad har det skett, som varit bäst och störst för en själv.

VERA v. KRÆMER.

MINIATYRSPARKASSEBOKEN **AUX GALERIES LAFAYETTE**

En praktisk nyhet för damväskan.

A.-B. GÖTEBORGS BANK

Norr 160 55
Rika 115 66

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsq. 29
STOCKHÖLM

AV ALLA FÄRGERNA DET BLÅ...

MADAME LANVIN GÖR SVENSKA KLÄDNINGAR TILL MINNE AV SITT SVERIGEBESÖK ~~~~~ EN ELEGANT VÅRREVVY

"Stockholm" heter denna toalett i vitt och silverlamé med släp i lamé och rosa. Lanvin. Ch. Bruère, foto.

Svart taft och strass i en djurv stilkledning med den sluttande kjollinjen. Lanvin. Scioni, foto.

"Sirene suedeise" (Den svenska sirenen) har madame presenterat i nattblå crêpe med skimrande paljetter i samma nordiska färg. Lanvin. Ch. Bruère, foto.

MADAME LANVIN HAR TILL UNDERTECKNAD uttryckt sin glädje och tacksamhet över det sätt på vilket hon togs emot i Sverige, där såväl hon själv som hennes skapelser ju rönte mycken framgång och vid hennes modevernissage, som ägde rum nyligen, hade ej mindre än tre förtjusande toaletter till Sveriges ära fått namn som anspelade på vårt land.

En hette "Astrid", en klänning i blå crêpe, en hette "Den svenska sirenen", blått med paljetter och en "Stockholm", en magnifik toalett i vitt med hovsläp. Alla tre buro sina namn med heder. Och hur lämpligt var ej färgvalet! Vitt som snö och blått som vårt blåa vatten och vår blå flagga. Detta blå är ju svenska folkets älsklingsfärg, såväl på ögon som på tyger. Hur är det sjömansvisan låter, som Albert Engström sjunger: Av alla färgerna det blå — — —

För att återgå till mannekänguppvisningen så fanns där också röda klänningar, vilket man ej sett mycket i andra hus, liksom skära, vit- och svarta, gula, gröna.

Där förekom förstas en hel kollektion med stilkänningar, husets specialitet. Ljuvliga sådana, som kunde få en att tro att vi levde på en tid när automobiler icke störde gatufriden utan damerna med elegant grandezza långsamt stego upp i sina öppna landäer för att låta sig beundras av folket.

Där voro klänningar i taft, svart och kulört, med kjolar i småvolanger och flikade som blomblad, klänningar i organdi i degraderade toner, klänningar i voile, prydda med tjocka rader av taftrysch, klänningar kantade med

"Astrid" är ett populärt svenskt namn, som givits åt denna klädning i blå crêpe Georgette och blå paljetter. Lanvin. Ch. Bruère, foto.

oskyldiga små uddar, med berter och snibbar, i capes i blankt siden eller crêpe Georgette. Och till vilka buros ofantliga capeliner i halmfläta. Vid sidan av denna typ, dagens kvinna i slank elegans, klädd i guldspets, virad i lamé eller hölj i en krepplänning så tunn, att den kunde få plats i en tändsticksask.

Där fanns också sportkvinnan, klädd i veckad kjol, rak sweater i ylle, i silke, i kina-crêpe, med kort jackett eller raglankappa och med en åtsittande liten filthatt med öronlappar. Där fanns peignoirer eller morgondräkter à la Manon Lescaut och pyjamas med vida korta benkläder och långa västar över blusar, som förde tanken till Tonkin-kvinnan.

Till sist kom insvassande den sista modellen, den hart när obligatoriska bruden, i vitt majestät, med tärna i vit organdi och följd i hack och häl av sin moder, Madame Lanvin, som livligt applåderades av sina gäster, bland vilka märktes en hel del eleganta kunder, såsom la baronne de Meyer i lilafärgad kort peruk, den vackra skådespelerskan Jeanne Renouardt, som nästan tycktes spela andra akten i Kameliadamen i en dräkt av svart taft, garnerad med skära rysch och med långa vita handskar.

Husets Lanvins modevernissage var en värdig avslutning på vårmodets uppvisningar i Paris.

PARTOUT.

Begär alltid **Kobbs Thé** och godtag ej något annat om Ni sätter värde på en hälsosam och aromrik dryck.

KONTROLLANT: DOKTOR J. E. ALÉN

KVINNAN AV IDAG OCH HENNES

FRIHETEN HAR HON MEN FÖRVALTAR HON DEN RÄTT? AV

»DET ÄR SPÄNNANDE ATT VARA ung just nu». Det var häromdagen i ett lag av studentskor detta yttrande fälldes. Jag satt och glädde mig åt atmosfären av frisk och käck ungdom; idel ljusa röster, fräscha ansikten, ranka gestalter och otvungna rörelser, bekymmerslös kamratjargon och vänskapliga stickord. Det slog mig hur mycket mera lika pojkar dessa flickor voro än de unga kvinnorna i min ungdom varit. Jag mindes de där sopmaskinerna till kjolar man använt då, de väldiga hattarna balanserade på stora invecklade frisyrer, de för små skorna och den inklämda midjan, samt dess följd, bleksoten och trånsjukan. Och så problemen — problemen med stort P — fri kärlek eller äktenskap — missbrukad kvinnokraft — herremoral och slavmoral — kvinnans rätt att leva sitt eget liv o. s. v. diskussioner utan all ände — teorier och åter teorier...

Hur sant är det icke att det finns ingenting, en generation reagerar så skarpt emot som den näst föregående generationens teorier. Om ungdomen av i dag är praktisk så är det nog för att vi voro så teoretiska. Och om det verkligen är så som man klagat över, att den inte har några allmänna intressen så är det kanske för att vi hade så många! Världskriget, resultatet av många års synder — fädernas missgärningar vilka hämnade sig på barnen — kom ju mellan oss och mycket av det vi velat och hoppats. Men det är inte underligt om den ungdom, vilken sett oss så narrade, därför själv blivit illusionslös och skeptisk. Som många av de äldre gjorde, ha kanhända dessa ungdomar förväxlat idéerna med deras verktyg människorna, och då de senare sveko förlorat tron kanske också på de förra.

Den nuvarande unga generationen är nog även av andra skäl, som jag f. ö. vidrörde i min föregående artikel än mera frigjord från de äldres traditioner, tänkesätt och kontroll, än kanske någon generation förut. Den är desorienterad och därför mera a-priori-kritisk, mera anlagd för hänsynslöshet.

Det är ju den egenskapen hos ungdomen alla äldre klagat över. — »Ungdomen är så hänsynslös!» jämra de sig. Och de ha ju rätt, i synnerhet om man ser ut över Sveriges gränser. Ty där mera än här — dock existerar ju fenomenet även på ganska nära håll — finner man att vi genomleva en ungdomens revolt på ett område som speciellt är deras eget — en revolt inom kärlekslivet.

Ekonomisk frihet — mer och mer kommer man ju fram till det — är grundvalen för all annan frihet. Men ungdomen nu för tiden är ju även tidigare än förut ekonomiskt oberoende av sina föräldrar. Under världskriget nådde tusentals unga flickor ekonomiskt oberoende som genast avsatte sina spår i deras tänkesätt på alla möjliga områden. För något eller några decennier sedan skulle de unga flickorna suttit hemma utan att drömma om några egna initiativ eller upplevelser utanför det konventionellas ramar. Nu däremot finna de sig som självförsörjande ställda inför val, »utsatta för frestelser», heter

Det har aldrig varit lätt att vara kvinna, men det är nog svårare nu än någonsin förr, säger Anna Lenah Elgström i denna sin andra artikel för Idun om nutidskvinnornas problem. Vari de största svårigheterna för den unga kvinnan av i dag ligga, vari hennes revolt består och vartill den förpliktar — läs författarinnans kloka, allvarliga och varmhjärtade ord!

det ju med den gamla terminologien, vilka, ett, tu, tre, innan de ens veta hur, kan ha förändrat hela deras tillvaro och framtid.

Åter är det världskriget vi möta då vi se oss omkring efter rötterna och orsaken till denna nya orientering. I dödens skugga blommade livet upp i febertakt. Det kom något hektiskt över den ungdom, som levde och älskade mellan världskrigets drabbningar, dessa mardrömmar, mellan vilka den girigt ryckte till sig ett ögonblick av glömska och njutning. Litteraturen inregistrerade snabbt denna mörkare, mera passionerade och dock flyktigare timbre över kärlekslivet. Det är lätt att se vilka böcker som skrivits före och efter världskriget. Hjältinnan ger sig hän med en helt annan abandon i efterkrigslitteraturen, den eviga triangeln skiftar så mycket oftare. Och man finner att det hektiska krigsintresset för livets driftsida, för kärlekens icke blott friska utan även sjuka problem endast stegrats under de senaste åren. Det gör det samma var de unga befinna sig, i New-york och London diskutera de lika frejdigt om än litet mera naivt alla möjliga erotiska problem — från Freuds drömteorier till sådana jämförelsevis enkla frågor som dem Miles Mallesons på Blancheteatern givna stycke »Fanatiker» behandlar, som de göra i Wien, Berlin eller Köpenhamn.

Överallt där man möter dessa spörsmål märker man hos ungdomen ett behov att orientera sig efter nya linjer. Dessa linjer ha ju i verkligheten utstakats av en föregående ålders pionjärer. Men detta tänker man inte på i sin otåliga reagens mot den gamla genomsnittsgenerationens sätt att se på kärlekens problem. Den hade ju fått i blodet den dualistiska världsåskådningen om andens och materiens absoluta oförenlighet med varandra. För den yngre däremot är »köttets lust» inte längre en synd. Den har lärt sig biologi i skolorna, den vet att sinnlighet inte är något i och för sig ont, att, som en svensk författarinna, Frida Stéenhoff, vilken med Ellen Key, Havelock Ellis, och några andra delar äran att ha verkat mycket för den nya frigörelsen, uttrycker det: »Man bör besinna hur man är könsvarelse i stället för att skämmas över att man är det».

Även om man som något äldre ställer sig aldrig så välvilligt förstående till ungdomens frihetslängtan, dess käcka hänsynslöshet, som ger den stora känslan dess rätt över formerna, så vill man dock på det allra starkaste understryka den förra delen av denna varning. Och särskilt är det till den kvinnliga delen av ungdomen man då vill vända sig. I synnerhet den kvinnliga ungdomen har i känslan av sina möjligheter, sin frihet ja, rättighet till ett friare och rikare liv lagt

mer än en tum till sin växt. Jag skulle vilja säga att åtminstone den kvinnliga studerande ungdomen och de bildade unga självförsörjande i städerna stå på ett något högre plan än motsvarande manliga unga generation. Med folkhögskoleungdomen och studiecirkelnas ungdom på landet lär det däremot förhålla sig tvärtom. Den manliga är vaken och spänstig medan de unga flickorna tyckas vara ytligare och mera fångna i trång individualism.

Men hur som helst så har den unga kvinnan av i dag mera makt än hon haft förut. Kvinnan skapar opinion på ett helt annat sätt än förut. På somliga håll i en alldeles oerhörd grad — som t. ex. i Amerika. — »Den amerikanska kvinnan kontrollerar världens idéer», sade t. ex. den tysk-amerikanske filmkungen Schenck för en tid sedan. Den amerikanska filmen tar nämligen helt och hållet hänsyn till kvinnornas smak. Men ingen film är så populär ute i världen som den amerikanska, menade han. Det är gunås sant nog! Även här hemma när sig ju en stor del av städernas och landsbygdens ungdom av dess luxuösa och glansfulla bilder, för den ett en smula komiskt och rörande andrahandsliv i dess konstgjorda värld. En dock ingalunda ofarlig dröm! Man kan bli bergtagen av den, bortkollrad av dessa ytliga ideal, som i rikedom och överflöd, nöjen och sensationer se tillvarons enda ändamål. I somlig litteratur har detta livsideals kvinnotyp framställts som »ny». Jag behöver bara erinra om den franske författaren Marguerites »La garçonne». Men om någon är en sådan typ väl gammalt vin på nya läglar, den gamla parasiterande, njutningslystna bourgeoisiehjältinnan, som tror att frihet bara består i att göra vad som faller henne in! Ett annat egendomligt exempel på denna disharmoniska blandning av nytt och gammalt få vi från Amerika. Ingenstädes är väl ungdomen materiellt sett så »frigjord» som där, så lössläppt från kontroll, så väl försedd med pengar, bilar och alla andra möjligheter att sköta sig själva dygnet om, om den vill. Det är den vanligaste sak i världen där att de unga familjeflickorna ha en eller flera erkända beundrare och med dessa kunna de vara ute när och var som helst. Något sorts kamratskap som här i Sverige, där man ju i somliga fall betalar var och en för sig, kommer icke i fråga. De amerikanska kavaljererna uppvakta sina flickor som om de vore drottningar eller haremssultaninnor och de å sin sida taga emot vilka presenter och uppmuntra vilka extravaganser från de unga männen som helst. Ofta äro dessa flickor också hemmadöttrar, helt och hållet beroende av sina rika eller välbärgade föräldrar. Och även där de själva sköta sin ekonomi äro de dock andligen icke välutrustade och självständiga nog för det liv de föra. Det amerikanska samhället behärskas nämligen ännu av en snäv puritanism. Den vill inte nämna tingen vid deras rätta namn. Man undervisar t. ex. inte i biologi i skolorna och den äldre generationen förefaller mera konservativ än här hemma. Flickorna få alltså lära sig den gamla parasittypens alla

JOFUROL

KEMISKA FABRIKEN JOFUR, STOCKHOLM.

en nikotinhaltig vätska; befriar Edra rums-
växter snabbt och effektivt från de skade-
görande parasiterna. Finnes i flaskor från
kr. 0:75 i alla frö-, färg- och kemikalie-
affärer.

REVOLT

ANNA LENA ELGSTRÖM

odogder tillsammans med den »nyas» alla friheter. Så länge de inte låta ertappa sig är ju allt väl. Men ve dem om icke önskvärda följder av det »fria livet» inställer sig. Den siffra på fosterfördrivningar, som ungdomsdomstolarnas skapare, Ben Lindsay meddelar, är fruktansvärd — 2 miljoner per år i Förenta Staterna!

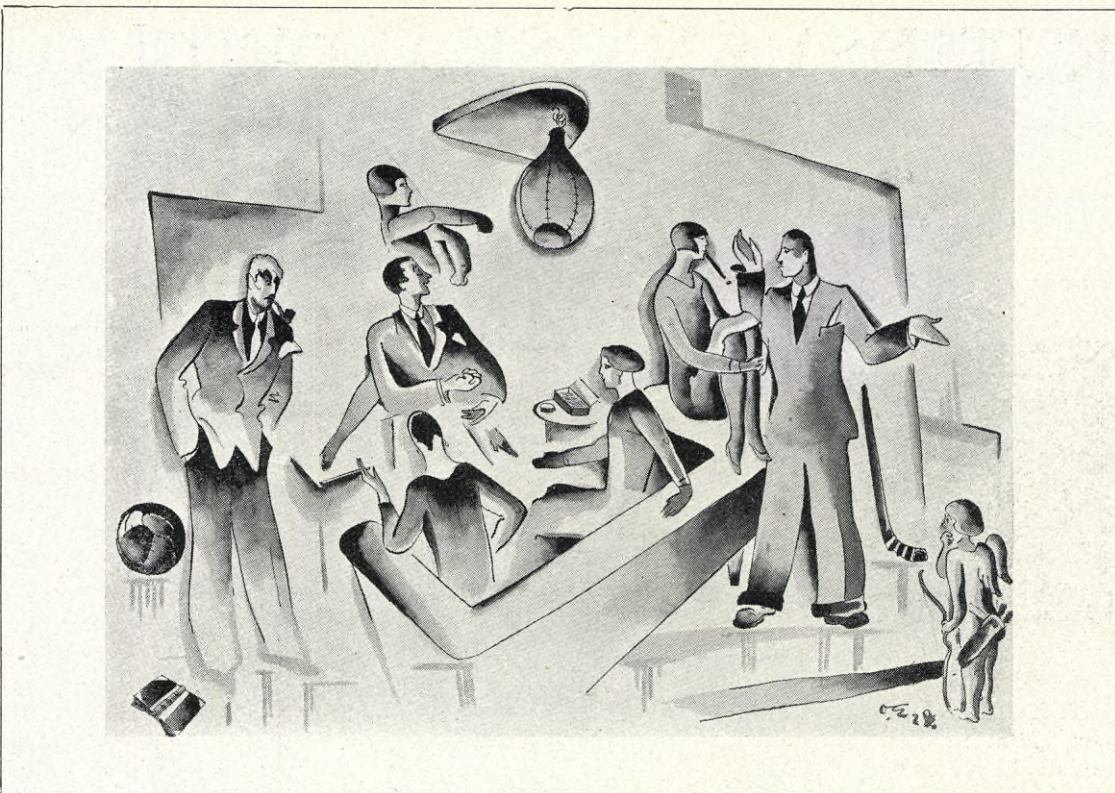
Man får hoppas att Amerika även i det avseendet företräder ett tidigare och naivare utvecklingsskede än motsvarande i Europa. Men man skulle hoppas det med mera optimism om man inte tyckte sig märka att en liknande självisk, tanklös och oansvarig njutningslära är ganska utbredd även bland Europas ungdom.

Jag har alldeles nyss följt en från ett visst håll föranstaltad undersökning av en del privata förlossningshem här i Sverige. Men de förhållanden vilka därvid blottades kom en att rädas för vart vägen bär hän på somliga håll även i vårt eget land! Många, ja, de flesta av dessa ljusskygga hems klienter voro unga självförsörjande av medelklassen och de fruktansvärda förhållanden under vilka de måst böja sig hade ju i sista hand pålagts dem av deras rädsla för upptäckt. Om det bleve känt på deras platser att de fått ett illegitimt barn skulle det betyda borgerlig och social ruin för dem. Hellre än att riskera detta släppte de ju sina barn från sig till fosterhem, men — detta är det förfärligaste — till nästan vilka fosterhem som helst, till urusla sådana, där barnen antingen dogo eller framsläpade en sorglig tillvaro.

Detta är naturligtvis en fråga vilken barnvårdsnämnder, fosterbarnsinspektion och barnvårdsmän snarast möjligt måste ta itu med och söka lösa på ett bättre sätt än hittills skett. Det finnes tydligen en lucka i våra annars utmärkta barnvårdslagar, genom vilken allt för mycken kontroll sipprar ut. Det har Holtefallet visat och nu i dagarna på ett fruktansvärt sätt interiörerna från det Wangelska barnhemmet, Hässleholm.

Det duger inte att barn få lida därför att deras mödrar inte kunnat säga nej till lyckan, fastän de tydligen icke varit mogna för att betala det på den nuvarande samhällsståndpunkt mycket höga priset på denna lycka. — Men, fråga här naturligtvis många och det med ett visst skäl: bör det priset göras lägre? Skall man göra det lättare för dessa unga flickor att sätta barn till världen, då de icke äga hem att uppfostra dem i? Är det egentligen icke något oerhört detta, att göra samhället till den store barnafadern, medan alla dessa unga män, vilka bära det egentliga ansvaret gå mer eller mindre skottfria? Är det icke att direkt uppamma en mindervärdig ansvarslöshet, en produktion av värdelösa individer?

Många och svåra frågor, detta, nästan olösliga frågor — så tätt sammanbundna med sociologiska problem av olika slag, att drar man upp en ända, nystas egentligen hela samhällshärvan upp! Många av dessa unga män skulle t. ex. säkert inte önska sig bättre än att gifta sig och bilda hem. De ha bara helt enkelt inte råd,

äro arbetslösa eller alltför illa avlönade. Många andra åter sammanbo ju med sina fästmän i något som endast lagen kan anse oliket verkliga äktenskap. Dessa kunna vi alltså alldeles avskilja från frågan. En hel kategori unga kvinnor, fabriksarbeterskorna, ta också emot sina barn helt framt och fritt och sörja för dem så gott de kunna emedan det i deras omgivning inte anses som en skam för en ogift kvinna att ha ett barn. Även andra unga kvinnor har jag mött, vilka inte låtit något skilja sig från sina barn, om det också varit hårt och bekymmersamt nog att dra dem fram och de unga mödrarna ha fått möta många förödmjukelser och sorger. Dessa unga kvinnor ha sannerligen inte varit en dålig sort. För dem tar jag av mig hatten när som helst. Men de andra — de som vilja leva och älska, men inte betala priset — vad skall man säga om dem? Det borgerliga samhället ändrar inte sin uppfattning i första taget och den uppfattningen kunna de ju egentligen inte anklaga, då de själva i djupet dela samma syn på problemet. Det visar ju deras rädsla, dess undfallenhet under samhällets dom.

Skola de därför neka sig kärlekens lycka, skola de resignera i stället för att leva och blomma ut?

För min del är svaret: ja! Vilja de inte öppet och modigt ta de konsekvenser, som på nuvarande samhällsstadium inställa sig om en ogift moder behåller sitt barn hos sig eller åtminstone öppet vårdar sig om det — då äro de inte färdiga för sin frihet och inte värdiga den. Livet vinner ingenting av deras erfarenheter, helt enkelt emedan de inte verkligt äro vuxna dem. På sin höjd blir samhället en individ rikare, men detta med en sådan risk att dess födelse i själva verket är en nackdel för alla parter, hemlös som den är och antagligen förblir — att man tycker att varje modershjärta skulle bäva för att ta det ansvaret!

Jag vet inte varifrån — om inte kanske från det estetiska, diletantiska 90-talet — den tesen kommit att frihet bara är rättigheter och inte ansvar? Just den frihet, som

är den unga kvinnans av i dag gör att hon har större ansvar än någonsin inför kärleken — att värna den, att hindra att den dras ned till ett tidsfördriv för stunden, en löslig lek. Ty ingenstades rör man ju så tätt vid livets nerv, dess heligaste, djupaste värden, som i kärlekslivet. Och äro inte kvinnorna av naturen genom sin speciella uppgift, de större faror och mödor, som äro förenade med deras biologiska öde, satta till vaktorskor av dessa värden? Det är alltid nyttigt med fakta. Fastän vi ha litet bättre undervisning i biologi här i Sverige än i Amerika lägger man nog ofta inom denna undervisning icke nog vikt vid det ofrånkomliga faktum att kvinnokönet på vissa livsområden har en större insats att göra, måste släppa till mera kraft och liv än mannen någonsin behöver göra. När jag hör, ser eller läser om dessa vackra, tomhuvade, snälla unga flickor, som ta första bästa unga man till älskare och kanske också få barn med honom, skulle jag med H. G. Wells vilja utbrista: »The modern girl is too plucky!» Jag skulle helt gammalmodigt vilja be henne att vara litet mera rädd om sig själv — att »hålla på sig själv» tills »den rätte» kommer. Antingen han sedan kan bjuda henne äktenskap eller inte! Det är inte det saken gäller; det är inte formlerna utan anden, ansvarighetens och trofasthetens anda, vilken höjer kärleken från nyck och drift till nivå med de bästa, mest varaktiga samhällsbyggande livsvärden. Men äktenskapet är ännu det förhållande vilket är gynnsammast för att utveckla denna anda. Det är synd om de människor, vilka aldrig få känna den varaktiga, fridfulla lycka ett harmoniskt äktenskap kan ge, där bägge parterna arbeta på att för var dag liksom allt mera sublimeras sin kärlek, bringa in i dess harmoni hem, barn, samhälle. Sådana äktenskap äro den bästa grunden för ett djupt och sant samhällsbestående. Siffror som Ben Lindsay's från Amerika beteckna ju återigen helt enkelt ett bakslag på utvecklingsskalan. Utom att en sådan promiscuitet är löjlig och tarvlig är den ju också rent social.

(Forts. sid. 264.)

TOMTENS SKURPULVER
gör köket rent och snyggt.

TOMTENS TVÄTTPULVER
gör tvätten bländande vit.

NUTIDSMÄNNISKAN VILL GÅ I KLOSTER?

ROMANTIKEN VAGGAR NERVERNA TILL RO
OCH GER ARBETSSTIMULANS
SIGTUNASTIFTELSENS GÄSTHEM
— EN FRAMGÅNG.

Rosengården i sommarprakt, Sigtunastiftelsen.

UTE I EUROPA HAR MAN MER OCH mer börjat nedriva den gamla skiljomuren mellan klostret och världen. De portar, som fordom endast en svår sjukdom kunde öppna för ett världens barn, stå nu på glänt även för dem, som utan att vilja avsvärja köttet äro i behov av en tids inre samling och ro. Dr. Laura Petri har tidigare berättat för Iduns läsekrets om Sanct Gertruds kloster i Louvain, där unga kvinnor, speciellt studentskor, beredas ett tillfälligt hem i de vackra gamla rummen och där klosterdisciplinen ej är strängare än att de unga damerna om kvällarna ta sig en svängom i de gamla praktgemaken och röka sina cigaretter i rosengårdens gotiska pelargångar.

Detta arrangemang är ju ett typiskt prov på den katolska kyrkans förmåga att avlyssna tidens ropande röster och anpassa sig efter nya uppgifter. Det är otvivelaktigt, att kyrkan på så sätt knutit en viktig förbindelselänk mellan sig och den bullrande världen och att den därmed också visat sig äga kvar sin av gammalt dokumenterade psykologiska skarpsblick, i det den observerat nutidsmänniskans trängtan till tidlös stillhet och ro och låtit denna trängtan tillfredsställas inom klostrets murar.

Här i Sverige har en liknande idé tagits upp på initiativ från lutherskt kyrkligt håll: rektor Manfred Björkquist. I hans märkliga stiftelse i Sigtuna ingår det nämligen ett gästhem, som just tagit vara på det goda och bärande i klostertanken och omplanterat det i en tidsenlig form. Här liksom i Louvain ligger gästhemmet grupperat kring en central rosengård, mot vilken skuggiga och luftiga arkader öppna sig. Om somrarna klänger här vildvin uppför murarna och rosorna prunka i solen kring den plaskande fontänen. Arkitekt Erik Åkerlund, som byggt komplexet, har avsiktligt anslutit sig till medeltida förebilder och med enkla medel trollat fram en stämning av röfylld och sund idyll.

För åtskilliga år sedan, då jag var mycket ung och kättersk, stod jag en sommardag i backen nedanför stiftelsen och tittade upp mot de måleriska arkaderna. Himlen var kornblå, de resliga tallarna vajade mjukt i förmiddagsbris, den lilla staden låg och spann i solskenet. I arkaderna gingo några kvinnor och dukade middagsbord. Det föreföll mig att kvinnorna buro national-

dräkter och handhamrade kopparbucklor på bröstet, att de trallade »Vi gå över daggstänkta berg», så snart de inte läste Vitalis Norström eller vävde allmogemönster och hela anblicken tycktes mig instängd och alltför välmenande. Jag hade hört sägas, att gästrummen däruppe i stiftelsens hospitium uppkallats efter Franciscus av Assisi, Birgitta, Martin Luther, Pontus Wikner och Victor Rydberg. Var det inte något affekterat över denna historicism och något patenterat och fortfärdigt över denna idylliska optimism?

Visst var det så för en mycket ung och mycket kättersk person, en kandidat Faust med åtrå efter patetiska slitningar och diabolisk misantropi. Men sådant går över, när slitningarna verkligen härjat i en och misantropin förgiftat blodet. Det är först då man kommer underfund om Sigtunastiftelsens väsen.

Det är en omständighet, man bör ha i åtanke, när det talas om kyrkligt nit i Sigtunahospitiet, och det är den, att alla kätterskars kättare, Olof Högberg, i åtta års tid vandrat i de vintriga arkaderna med myndiga steg och högburet huvud. Den mannen låter sig icke påtvingas någon åskådning. Där han trivs, där kan man vara säker på rätten att få bli salig på sin facon. Och Olof Högberg trivs förträffligt i Sigtuna. Han är hemma där.

Det är på samma sätt med alla andra stiftelsens gäster: de äro hemma. Ingen övar tvång på dem. De få bevista gudstjänsterna om de ha lust för det, de få bedja en bön vid bordet, om de ha behov av det, men det finns ingen, som kommanderar. Därför samlas också de mest olikartade människor där: präster, som vilja studera, affärsmän, som behöva vila, forskare, som vilja skriva i ro, studenter, som måste tentamensläsa, och damer, som önska ha det ombonat och trivsamt kring sig. Alla dessa människor ha inga tryckande förpliktelser mot varandra. De mötas tre gånger om dagen i den gemensamma matsalen men ha för övrigt ingen som helst beröring, om de icke önska det. De tillbringa sin dag under promenader i staden eller omgivningarna, under studier i biblioteket eller under arbete och vila i sina rum.

Ja, det var rummen med de affekterade namnen. Men är det icke just denna individuella utformning av de olika gästrum-

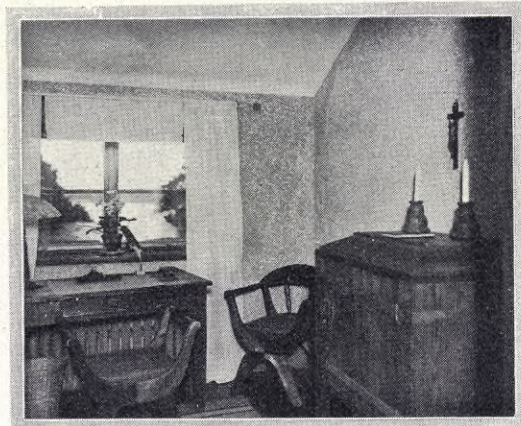
Jäktade nutidsmänniskor känna ofta ett behov att dra sig undan världen. Männe icke klosterpensionatet för dem är den idealiska tillflyktsorten? Idun har velat bringa frågan på tal, förf. av denna artikel utvecklar tankegången med hänvisning till det första förverkligandet av idén i Sverige, Sigtunastiftelsens hospitium.

men, som ger stiftelsens hospitium något av dess specifika hemkaraktär? Franciscusrummets nakna stränghet och Lutherrummets obekväma renässanstyngd blev litet för starkt för mig, men helt säkert skapa de en sporrande miljö kring en religiös personlighet. Däremot kan jag intyga, att Wiknerummet med dess lätta och ljusa sjuttioårsrokoko — möblerna äro överflötade från Anton Niklas Sundbergs hem — är en idealisk ram för världsligt författarskap. Så känslig som man numera, genom all hemkultur och all vackrare vardagsvara, blivit för miljöns stämningvärden, är man starkt mottaglig för det estetiska raffinemanget i Sigtunahospitiets rumsinredningar. Låt gå för romantiken — den bäddar mjukt omkring en och vaggar nerverna till ro.

Sigtunastiftelsen har stundom kallats ett kloster. Den är det också — lyckligtvis! — men ett kloster utan bekännelseång. Däremot har den klostrets ro, tystnad och hemprägel, allt med mildhet och spirituellt glättighet övervakat av husmodern, fröken Lisa Biberg. Detta kloster har också sitt välrustade bibliotek under ledning av fröken Elsa Aulén och sitt — även under fastan — av läckerheter fyllda refectorium, inspekterat av fröken Amanda Adner, om vilken en författare i Vadstenadiariet skulle ha skrivit: Hon tjänade i många år i köket och var en klok och god syster...

Om man bortser från den stora religiösa och pedagogiska anläggning, vari detta hospitium ingår, kan man helt nyktert betrakta det som en för Sverige fullständigt ny form av — pensionat. Det är hittills enastående i vårt land, men fråga är, om icke detta stärkande och värmande gästhem, detta klosterhem, borde bli mönstret för andra liknande skapelser till tjänst för de mångomtalade »trötta nutidsmänniskorna». Runt om i landet arbeta ju hotell och pensionat efter helt andra linjer — mondäna och sportsmässiga — men vad utarbetade och ensamma människor framför allt behöva för sin rekreation och sin arbetsro, är just den stilla och intima hemkänsla, som i Sigtunahospitiet förverkligats på ett så lysande sätt.

GUSTAF NÄSSTRÖM.

Franciscusrummet.

**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**

ALLA SOM BAKA HEMMA
inse värdet av Ekströms Jästmjöl. Ju bättre brödet har jäst i ugnen, desto bättre, mera välsmakande och lättsmält blir det. Använd därför alltid Ekströms Jästmjöl.
— Cream-Phosphatpulvret med den underbara jäskraften.

E V A S Ä P P L E N

AV ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER.

UTAN BRÅDSKA STEG HAN EFTER den sena middagen på matstället ut på gatan, där trafikbullret och människovimlet slog emot honom, än som svallvågor, än som dyningar. Klockan var något över sju. För tidigt att gå upp till kulan. Han var inte road av annan läsning än dagens tidningar och dem hade han sugit musten ur under sin ensamma måltid.

Biograferna körde med skräp, som han inte gitte se och att offra surt förvärvade slantar på ett ambulerande teatersällskap, vars prestationer kanske varken drogo en med i s. k. kvickheter eller s. k. djupsinnigt allvar, vore absolut förkastligt. Han var för medelålders att flanera, för ung att sällskapa gubbarna på supén hos farbror Kristian, vilken i dag fyllde sjuttio år och fått lyxtelegrammet med de gyllene axen. Man glömde ingenting. Var en karl att lita på både för sig själv och andra.

Mitt emot honom, där han villrådigt stannat, strålade den nybyggda stationen med alla sina elektriska lampor tända. Även urtavlan på den stora klockan var upplyst, så att den moderna sifferanordningen syntes tydligt. Den förargade de konservativa källborgarne. Naturligtvis! Han tänkte det ironiskt, körde händerna i överrocksfickorna och knyckte på nacken. I trettio år hade han hört den allt kraftigare uppväxande staden till. Varit springpojke på det stora varulagret och så småningom stigit i graderna. Pulpeten närmast dörren varifrån vinden pustade in, hade han hängt fast vid under några ungdomsår, utan jublande livsfanfarer. Nu hade han en dragfri plats och nötte en bekvämare stol. Cheferna hade skiftat, men han förblev. De yngre kontoristerna bockade sig numera för honom med utmärkt högaktning. Man kunde nästan kalla det svansviftning. Hans jämnåriga hade lämnat staden eller på annat sätt blivit omöjliga att sällskapa med. Men ensamheten dugde

också, för klokt folk åtminstone. Dagen i dag ägde inte många exemplar av detta species. Därskapen sprattlade i benen och kördes upp i skallen i form av flirt och jazzmelodier, struntprat och sportfäneri. Självfallet stod han utanför sådant.

Middagen hade varit ovanligt skral. Om han i alla fall skulle gå till gubben Kristian och frossa på nektar och ambrosia, röda humrar, stora supar, vilt, bourgogne och havannacigarrer? Hans gom ville det, men lättjan stegrade sig. Att klä sig, fy sjutton! Frack var ett otyg och det stora, vita flaket till skjortbröst en irritation. Dessutom spacklades de av sås, hur försiktigt man än manövrerade gaffeln.

Han stegade över den breda gatan, som om stationen ägt något speciellt lockande just i afton. Månen tittade humoristiskt ner på honom. Stjärnorna blinkade åt varandra och bilarnas surrande motorer tycktes vilja föreslå honom ett äventyr.

Ett tåg som stod i förbindelse med kontinentrouten väntades, det märktes på tillströmningen av folk. Pratet med förväntningens små snabba, ur vardagsslentrianen befriade ord, ljud framför och bakom honom. Till många hem skulle en kär anförvant anlända med storstadsluft i kläder och sinne. Eller en helt ny bekantskap kom av en slump för att rasta här. Det spände nyfikenheten, blåste liv i det duvna varat. Han hade inga släktingar. I varje fall visste han inte av några, och det blev nästan löjligt att gå här och knuffas med feta och magra, med skrattande backfischer, profilvassa lärarinnor och herrar, vilkas värdighet poängterades av käppens silverkrycka. Vart som helst hade varit naturligare att styra kosan. Men det föll honom plötsligt in, att det tåg, vilket om några minuter skulle ge ett dånande eko i banhallen ägde intresse för honom. Han erinrade sig, att han, långt innan stationen ombyggets, det var gott och väl tio år sedan, vandrat här en månljus kväll. Fram och tillbaka, precis som nu, hade han gått. Inte heller då hade han väntat någon, men han visste, att den unga kassörskan — Eva

hette hon — skulle återvända från sin korta semester, och det hade roat honom att se, om hon kunnat bli solbränd så sent på året som i september.

Hon hade strax känt igen honom och med ett strålände leende besvarat hans hälsning. Han hade erbjudit att hjälpa henne bära en oformlig och tung väska, som luktade äpplen. Och hon hade ivrigt bett honom att följa med henne in i det låga gula huset, där hon bodde hos föräldrarna. Han skulle få smaka på äpplena, hade hon lovat. Försiktigare än Adam den förste avböjde han Evas frestelse. Det visade sig välbetänkt. Året därpå förlovade och gifte hon sig. Hon var således opålitlig. Han hade inte haft rättighet att känna sig bedragen, därför tog han sig den och svor ve och förbannelse över kvinnornas flyktighet.

I kväll sken månen och glittrade stjärnorna alldeles som då. Egentligen ingenting anmärkningsvärt. Om sådana likheter ha betydelse, beror på slump och stämning. Men bilmotorernas surr hade något avgjort eggande, det hörde han irriterat. Det pockade på att få honom med ut på någon färdeväg.

Nu körde tåget in, och av de spridda folkgrupperna blev med ens en kompakt klump omedelbart utanför spärren. Han pressade sig resolut in mellan två ogena armbågar och fick överblick över de resande. Blixtsnabbt gjorde han upp en anfallsplan. Finge han syn på någon bekant jycke, som ingen annekterade, skulle han kliva fram och säga: Låt oss vara tillsammans. Det här är en kväll för att uppliva gamla minnen! Månen och stjärnorna och — — — Dumheter, inte skulle han babbla på det viset. Han hutade åt sin enfald, men vek inte från stället. Som det ej sällan inträffar i drömmen, så gick det honom nu i vaket tillstånd. Hans hjärna kopplade ifrån en rad intetsägande år för att koncentrera en onödigt

(Forts. sid. 268.)

I Seglora kyrka på Skansen i Stockholm sammanvigdes onsdagen den 7 mars bataljonsläkaren, d:r Ivar Cassel, Visby, och fröken Gunhild Ljung, fosterdotter till kyrkoherden P. Vilh. Ljung, Stenkyrka. (Lamm, foto.)

Tisdagen den 28 februari sammanvigdes i Tyska kyrkan i Stockholm löjtnanten vid Fortifikationen Fritz Hedqvist och fröken Margit Hägwall, dotter till framlidne tjänstemannen i Svenska Metallverken Gustaf Hägwall och hans maka. (Lamm, foto.)

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

En trofast Gud och utan svek, rättfärdig och rättvis är han. V Mosebok 32:4.

Abraham trodde Gud och det räknades honom till rättfärdighet. Romare br. 4:3.

Han har låtit sig värda om din vandring i denna stora öken, nu i fyrtio år har Herren din Gud varit med dig. V Mosebok 2:7.

För Gud är allting möjligt. Matteus 19:26.

Skulle han säga något och icke göra det, tala något och icke fullborda det. V Mosebok 23:19.

Trofast är han som kallar eder, han skall också utföra sitt verk. I Tess. 5:24.

Lova Herren min själ och förgät icke vad gott han har gjort. Psalm 103:2.

Hjälp mig då att vila tryggt och stilla blott vid dina löften Herre kär och ej trons dyra tröst förspilla som i ordet mig förvarat är!
Hjälp mig Herre att evad mig händer taga av din trogna fadershand:
Blott en dag ett ögonblick i sänder tills jag nått ditt goda land!

Vägen

till konsumtionsföreningen är vägen till rationellt ordnad hushållning.

Handla ekonomiskt!

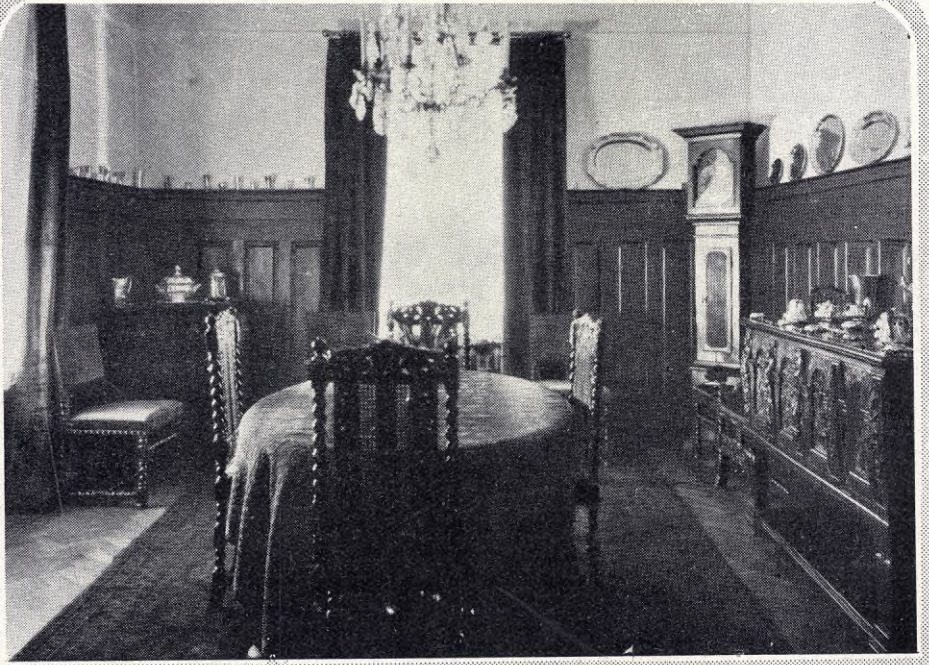
Handla kooperativt!

EN LÄKARE OCH SPORTKVINNA

HEMMA HOS DOKTOR MARTHA P:SON HENNING I UPPSALA.

Gammeldgård i Hälsingborg, dr Hennings föräldrahem, som hon låtit restaurera.

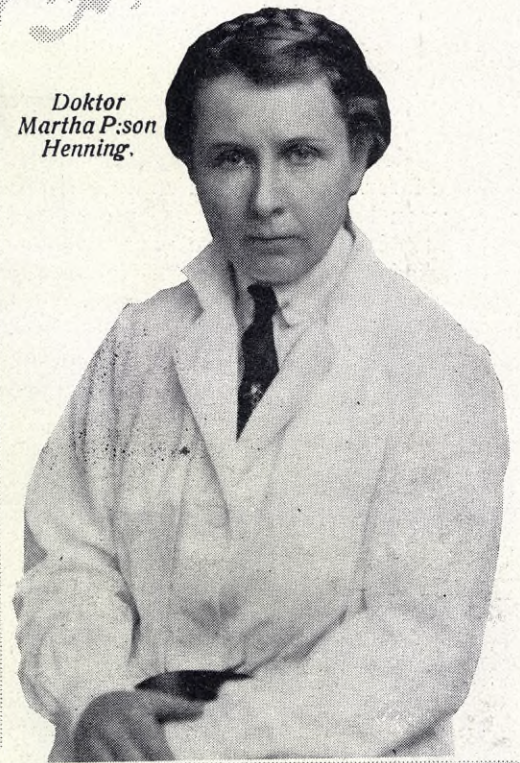

Matsalen i Uppsalahemmet.

Salongen i Uppsalahemmet.

Doktor Martha P:son Henning.

EN DAGSMARSCH FRÅN SULITELMA över glaciären — vilken pust av vildmarken blåser inte ur de orden, med vilka doktor Martha P:son Henning beskriver läget av en sportstuga i fjällen. Sedan sin tidiga ungdom är doktor Henning förtrogen med dessa fjälltrakter. Först hade hon tänkt, att den skulle heta Konsul Perssons stuga till minne av hennes far, som gjorde henne, skånskan, förtrogen med fjälltrakterna, då hon fick följa med honom från Hälsingborg till hans gruvor i Sulitelma. Barnen fingo i tur och ordning följa med på dessa årligen återkommande färder, de voro elva stycken och doktor Henning den elfte, den sistfödda. Doktor Henning har skänkt Sorjusstugan, som den kom att heta till Svenska Turistföreningen, som med tacksamhet mottog den värdefulla gåvan.

Nu kanske doktor Henning framstår för läsarens inre syn som fjällvandrerskan från slättbygden, vilket ju vore en poetisk syn av en viss sanning, men också inte mera. Martha Henning är en all-round sportkvinna, vilkens

En ovanligt mångsidig representant för den moderna kvinnan i ordets bästa bemärkelse — läkare, sportkvinna, människovän — är med doktor Martha P:son Henning i Uppsala. Doktor Henning har nyligen invalts i Svenska Turistföreningens styrelse som dess första kvinnliga medlem.

make man nog får leta efter. Det skulle bli en lång lista att uppräknade de olika sportgrenar hon vunnit utmärkelse i. Hon har ridit och hon har seglat, har pokaler och medaljer i långa rader i sitt vackra uppsalahem som minne av svunna seglingsbragder och andra sportgrenar. Jubileumsregattan i Göteborg 1910 var den sista den gången hon seglade med "Sonja", och den minns doktor Henning särskilt, därför att hon vann fem pris på fyra tävlingar. Ja, så är det några andra mera sporadiskt förekommande sportgrenar, skytte, hockey, golf. Men doktor Hennings sista stora kärlek är nu motorsport, och under bilsäson-

gen träffar man henne ofta på väg någonstans mellan Uppsala och Hälsingborg i sin 7 hurs Austin, en landsvägsbil, liten men nagande god.

Denna all-round sportkvinna har Svenska Turistföreningen nyligen invalt i sin styrelse som sin första kvinnliga medlem.

Men det finns massor av folk, som aldrig hört talas om Martha Hennig ur den synpunkten, som aldrig sett henne varken på en hästrygg eller vid rodret i en segelbåt, kanske inte ens vid en bilratt. Det är, skulle man nog våga påstå, den övervägande delen av doktor Hennings patienter, de många hon bistått som läkare. För att riktigt förstå doktor Hennings mission — hon kommer nog att protestera mot ordet — måste man gå tillbaka till hennes barndom och veta, med vilken stark inre nödvändighet det var som hon blev läkare.

Hon berättar själv om det, då Idun gör henne ett besök i hennes vackra hem i Uppsala, och det är en historia om kallelse så god

(Forts. sid. 265.)

SKOLBARNENS PARAD

Skolflickan av i dag övar sig även i husliga dygder i skolköket, enligt sign. Anna 28.

Här ses några plock ur resultatet av Iduns teckningstävlan över ämnet: Skolbarn av i dag. Ritstiftet har varit livligt i gång och även förts med talang. I ett av de närmaste n:r kungöras pristagarnas namn.

Hur våra ungdomar se ut enligt Iduns tävlan.

Två goda vänner, som tydligen vänt ryggen åt skoldagens möda. Teckning av Ingegärd Junker, Stockholm.

En 8-de klassist på snobbrännan. Teckning av Karin Hellström, Stockholm.

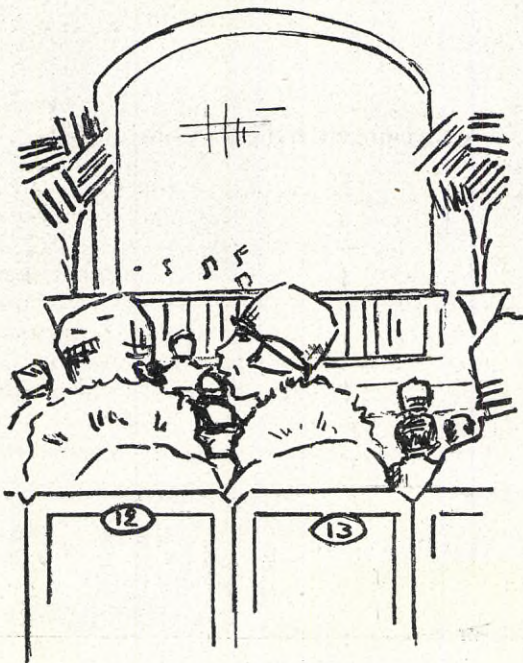
Unga fröken Åbo på dans visar att man följer med sin tids typ även på andra sidan Bottenhavet. Teckning av Helena Ridderstad, Åbo.

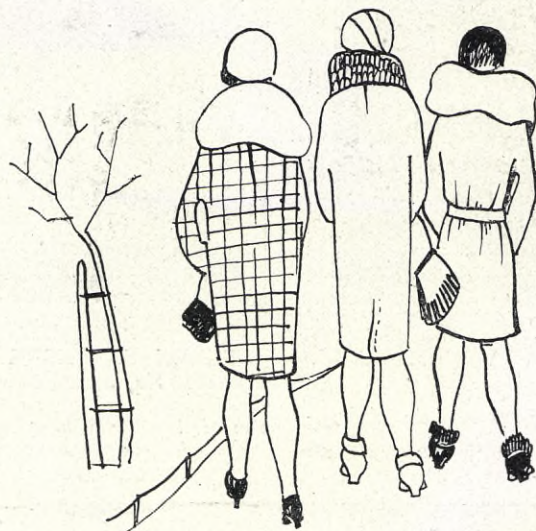
Herr gymnasisten är en elegant ung man i signaturen A. K-gs ögon.

Två piffiga backfishar av årgång 1928, tecknade av Astrid.

Så här ser signaturen Rita i Linköping den ärevördiga ösigötastadens skolflicka på bio.

Vem är lärarinnan och vem är skolflickan? kan man med skäl fråga sig, det har A. K-g rätt i. Red. kan i varje fall inte lösa gåtan.

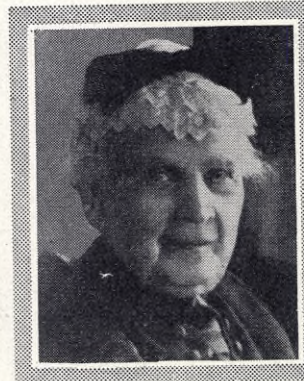
IDUNS PORTRÄTTGALLERI

AUGUSTA FJELLMAN.
Fröken, Karlstad. Dotter till
bruksförvaltaren Mathias
Fjellman, Forsbacka, o. hans
maka, f. Almgren.
90 år den 17 mars.

EUGENIA OHLSSON.
F. Bruce, Rinkabyholm, Kal-
mar. Änka efter kyrkoherden
Axel Ohlsson, Tuna,
Matfors.
80 år den 17 mars.

ELISABETH BILLE.
F. Tisell, Motala. Änka ef-
ter borgmästaren i Motala,
Vilhelm Bille.
80 år den 23 mars.

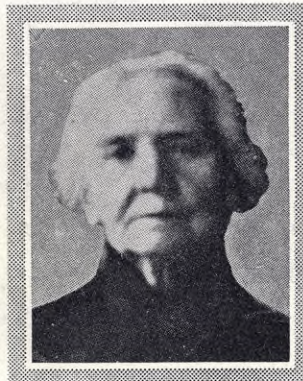
ARVIDA SWÄRD.
F. Trönberg, Söderhamn.
Änka efter kyrkoherden i
Forsa, kontraktsprosten S. G.
Swärd.
75 år den 18 mars.

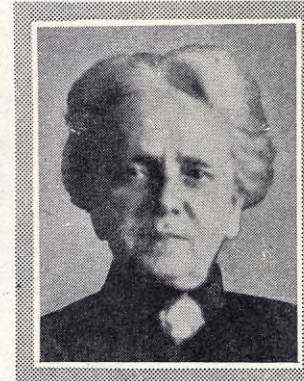
HELENA ROOS.
F. af Schmidt, Stockholm.
Änka efter bankdirektören
och läroverksadjunkten m. m.
Leopold Roos.
75 år den 20 mars.

NANNA BERGER.
F. Larsson, Mullsjö. Änka ef-
ter kyrkoherden i Ryda F. E.
Berger.
75 år den 21 mars.

SIRI EKEDAHL.
F. Andersson, Växjö. Maka
till f. d. kronofogden, v. hä-
radshövdingen Emil Ekedahl.
75 år den 22 mars.

IDA SMITH.
F. Hallengren, Gylle, Fjär-
dingsslöv. Maka till kyrkoh.
fil. jubeld:r John A. Smith.
75 år den 22 mars.

GUNILLA WIJKMAN.
F. Bergergren, Uppsala. Änka
efter kyrkoherden i Tensta C.
Joel Wijkman.
75 år den 22 mars.

JEANETTE JONES.
Fröken, Gnesta. Innehar kon-
ditorirörelse i Gnesta.
70 år den 22 februari.

HEDDA LYCKBERG.
F. Liljevall, Kalmar. Maka
till majoren Nils Gustaf
Lyckberg.
70 år den 17 mars.

SIRI ODÉEN.
F. Strehlenert, Jönköping.
Änka efter ingenjören Gustaf
E. Odéen.
70 år den 17 mars.

STINA STRÖM.
Fru, Kumla. Maka till fa-
brikören C. G. Ström, Kumla.
65 år den 13 mars.

LISEN LÖFDAHL.
F. Lundqvist, Storvreta. Än-
ka efter kyrkoherden C. G.
A. Löfdahl, Lena, Vattholma.
65 år den 23 mars.

ANNA HALLGREN.
F. Ekwall, Hudiksvall. Maka
till bankdirektören Hugo
Hallgren.
55 år den 18 mars.

MARIANA WAHLMARK.
F. Petersson, Asenhöga. Än-
ka efter kyrkoherden i Asen-
höga K. L. Wahlmark.
55 år den 20 mars.

ELLEN S. WESTER.
Fröken, Vaxholm. Översät-
tarinna. Dotter till reg.-läka-
ren M. Wester o. hans maka,
f. frih. Pfeiff.
55 år den 20 mars.

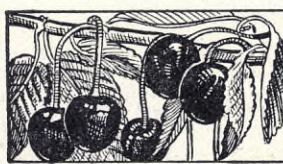
HELENA EKELUND.
F. Kjellman, Fjugesta. Ord-
f. i Röda Korsets lokalavd. Ma-
ka till distriktsveterinären
Joël Ekelund.
50 år den 17 mars.

HELGA CEDERBORG.
Fröken, Saltsjöbaden. Första
lärarinna vid Saltsjöbadens
samskola. Dotter till skrifst.
C. Aug. Cederborg.
50 år den 18 mars.

GERTRUD LUNDBORG.
F. Ericson, Kristinehamn.
Maka till praktiserande läka-
ren, d:r Carl Lundborg.
50 år den 19 mars.

SAFTEN av friska körsbär har gett smak och färg åt en av de vackra efterrätter Ni bereder av Jell-O.

Finnes hos Eder handlande.

- Steinway & Sons -
Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39
Göteborg Malmö

Trötte Theodor
väckes på bestämd tid
om han har ett

Viking-Väckarur
HOS URMAKARE.

**ÖKAR
NI
I VIKT**

Många göra så, därför att de dagligen använda det starkt fettbildande sockret, i stället för **Crystallosetter**, som ej giva fetma. Giva sötna utan bismak och kosta endast 50 öre för ask med 500 tabletter.

Crystallosetter

Känns som en toffel,
men är en mjuk, varm nått och prydlig sko. Det är **Oscarias** Marta-sko den idealiska inneskon för damer. I svart och brun boxcalv Kr. 12.- Lack kr. 14.-. Rekvirera från **Skofabriks A.-B. Oscaria - Örebro**

Begär alltid Vitrum's tillverkningar

- Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel
- Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.
- Mineralvattensalter Vitrum.
- Laxérmarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.
- Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.
- FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna
- Tillverkas å
- Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals Laboratorium, Stockholm.
- Samtliga preparat finnas på alla apotek

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Tro på ungdomen!

Från Iduns rundfråga om hemmets ställning i vår tid med anledning av Hemmets vecka överstår ett inlägg, som professor Wilh. Wernstedt på Iduns begäran älskvärt gjort.

INGEN KAN UNDGÅ ATT MÄRKA, att proportionerna mellan hemliv och uteliv allt mer och mer förskjutit sig till hemlivets nackdel. Men detta är icke blott en följd av den behagligt ökade nöjes- och njutningslystnaden utan även en följd av de i mångt och mycket revolutionerande omstöpningar på livets olika områden, som utvecklingen medfört och som ökat intressfärrerna för den enskilde, ökat kommunikations- och förbindelsemöjligheterna människorna emellan, i förut oanad grad skärpt kampen för tillvaron och av den enskilde i långt högre grad än för kräver hans tid och intresse för det offentliga och sociala livet och arbetet utom hemmets väggar. Allt detta har redan i viss mån medfört en upplösning, av vad man för i tiden förknippade med begreppet hem och hemliv. Vad utvecklingen medfört av förändringar i de yttre formerna, kunna vi ej stort ändra på, ty det gamla passar ej in i en ny tid.

Värre vore, om också hemmets idé, som det lugna trygga fästet i livet, som det starkaste sammankittningsmedlet för samhällets bestånd och sunda utveckling stode i begrepp att lösas upp i människornas hjärtan. Många och mycket tyder tyvärr på, att begreppet hem även i den meningen är på väg att mjukas upp. Familjebanden lossas allt lättare och hemmet såsom skydd mot sedeslösheten synes i betänklighetsgrad ha förlorat sin makt. Men säkerligen ser det värre ut, än det i själva verket är. Ty mycket, som förut skedde i skymundan, sker nu öppet, mycket som redan var brustet och upplöst, doldes förr för världens ögon, där man nu visar det. Jag är nog djärv att tro, att faran trots allt icke är så överhängande, som den kanske ter sig. Ty innerst i människohjärtats skrymslen bor nog även nu samma instinktiva längtan efter hemmet som livets säkra värn och fäste, såsom den i alla tider funnits där, även om den i detta omstöpnings och jäktets tidevarv stundom tryckes mera undan och oftare famlar och far vilse än förr.

För dem, som icke vilja att guldvärdena i det gamla skola förvandlas till koppar i det nya, gäller det emellertid nu mer än någonsin att icke nöja sig med veklagan över ungdomen. För oss äldre, som varit med om den gamla, mera rofyllda tidens hem, gäller det i stället att genom att vara verkligt goda exempel för ungdomen visa, vad den grund var värd, på vilken vi byggt vårt liv. Men därtill gäller det att göra fullt klart för sig, att vår tids ungdom lever i en värld så helt olika den, som en gång var vår för 20-30 år sedan. Vi äldre måste följa med utvecklingens snabbt rull-

IDUN
Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av **Frithiof Hellberg** Redaktör: **Eva Nyblom**

Redaktionen: kl. 9-5 | Expeditionen: kl. 9-5
Norr 9803 - Norr 402 | Norr 1602 - Norr 6147
Verkställande direktören | Annonskontoret: Norr 6147
Norr 4304 | Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
50 öre intill bred textspalt, 40 öre å övriga sidor e. t.
Helmarg. 55:—, halvmarg. 30:— pr gång. Lediga platser och platssökande 30 öre, minimipris 3:60.

Iduns prenumerationspris:
Uppl. A. Uppl. B.
Praktupplagan Vanl. upplagan

Helt år 17:— | Helt år 15:—
Halvt år 9:— | Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 | Kvartal 4:25

"Förtjusande behagfull"

är ett omdöme, som man ibland kan få höra fällas om en dam. Och varför?

Helt enkelt emedan hon i sitt uppträdande, i alla sina rörelser blottar en naturlig otvungenhet, som ger henne en omedelbar charme, — en otvungenhet, som ej den kan visa, vilken besväras av generande hårväxt.

NEO

är ett synnerligen behagligt hårborttagningsmedel, som effektivt avlägsnar besvärande hårväxt utan att skada eller irritera huden.

Det börjar så här:

Ni nyser, gång på gång. — Så får Ni frosskakningar, huvud och leder bli blytung och det återstår Eder blott att intaga sängen — om Ni icke i tid tager

GARDAN

Feber, smärtor i muskler och leder, huvudvärk och matthet försvinna snabbt när Ni tager

GARDAN

Fås på alla apotek i glas- eller om 10 tabletter Kr. 1.80

Gott poröst bröd

ger en väl genomarbetad deg. Marta gör knådningen bättre än för hand och på betydligt kortare tid. Synnerligen lämplig för färs- och korvsme- tar. Köp

Norrahammars Degknådningsmaskin
MARTA

Pris från Kr. 20:— i järn- och bosättningsaffärer.

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

Tre Ess
Smakar Som Smör

Ett förtroende som består
tillvinner sig Tre Ess. Ju mer man använder Tre Ess, desto större blir förtroendet till denna högklassiga produkt.

Finnes överallt.

Varenda tråd

i HOLMA linnevävnader äger full slitstyrka på grund av den speciella tillverkningsmetoden, som till fullo skyddar materialet.

Den tekniska ledningens erfarenhet, de utvalda materialerna och den omsorgsfulla tillverkningen förklara den mjukhet, glans och slitstyrka som alltid känneteckna

HOLMA

DUKTYGER, SERVIETTER,
HANDDUKAR, LAKANSLÄRFT

HOLMA-HELSINGLANDS LINSPINNERI- & VÄFVERI A.-B.,
Madängsholm & Forssa.

lande hjul och försöka förstå ungdomen. Ty förstående och sunt överseende alstra kamratskap, som för mig förefaller vara den enda rätta vägen till ungdomens hjärtan. Jag tror fullt och fast, att vi även av nutidens ungdom kunna dana goda vårdare av hemmets bästa värden, även om formerna till det yttre måste te sig annorlunda än förr.

Må vi sålunda med vakna ögon inför tidens vanskligheter dock icke förlora tron på vår ungdom och se till, om vi, deras fostrare, icke ha att lägga en stor del av skulden på oss själva, om ungdomen går vilse om att finna livets väsentliga värden inom hemmets murar.

WILH. WERNSTEDT.

Svensken som äkta man.

(Forts. fr. sid. 253.)

nare. I Amerika söker man låta barnet bibehålla sin egenart, här vill ni visst helst att alla skola vara varandra precis lika.

Nordens fransman är inte mycket lik Frankrikes.

Fru Madeleine Adner är fransyska och har bott här i flera år.

— Det förefaller mig, säger hon, som om den franske mannen hade djupare intressen gemensamma med sin hustru än svensken. En fransman har alltid tusen saker att resonera med sin fru om medan det svenska samlivet visst utmärker sig — den uppfattningen har jag åtminstone fått — för en gemensam tystnad. Det beror kanske på att fransmannen är så mycket livligare och pratsammare av naturen. Ni svenskar äro betydligt mera inbundna.

Det är ju ingenting nytt, om jag säger

att fransmannen förstår sig på kvinnor på ett helt annat sätt än svensken. Hans större intresse för kvinnan beror kanske till stor del på vår litteratur och dramatik, som ständigt kretsar kring kvinnan och kärleken. Men medaljen har sin fränsida. Fransmannen flammnar lätt upp och föremålen växla, så han är nog inte en så trogen äkta man som svensken. Men i samma andedrag vill jag inte försumma erkänna att fastän fransmannen har blick för mer än en kvinna han dock alltid är älskvärd och korrekt i sitt hem. Och han intresserar sig kanske mer än svensken för sina barn och deras framtid och spar för deras räkning, svensken är icke så sparsam men i stället mera gästfri, särskilt älskvärd är man här, har jag funnit, mot främlingar.

Det franska hemmet är betydligt mera personlighetsprägladt än det svenska, som ofta förefaller standardiserat. Man synes här tycka om att göra sina hem lika sina vänners, fransmannen däremot försöker ge det sitt särmärke.

Fru Nadeschka Botchareff-Hjärne är ryska till börden och gift med ingenjör Harald Hjärne. Hon har varit här ända sedan ryska revolutionen.

— Språket, säger fru Hjärne leende, lärde jag på sex veckor. Det vållade mig inga svårigheter.

Men nog äro ni oss mycket olika. Svensken är så försiktig, så betänksam, så lugn. Vi ha mera temperament, ett överflöd av energi, vi äro impulsiva. Vi handla först och tänka sedan, det händer visst sällan en svensk — och tur är kanske det. Men går det sedan tokigt, så tar också svensken allting så tragiskt och gräver ned sig i olyckan. Vi försöka komma över svårigheterna och göra det ganska obekymrat och med glatt mod.

En sak har jag märkt: den svenske äkta mannen behandlar sin hustru mera som kamrat, hos oss är han mera kavaljer. Det är stor skillnad. En ryska går aldrig ensam ut på restaurang, hon har alltid sin man med sig. Går hon med en god vän — manlig — på teatern, så är det självklart, att han vid hemfärden bjuder henne armen. Här finner man visst detta misstänkt. Ni hålla mycket på formerna och äro pinsamt rädda för att inte vara korrekta.

En rysk fru frågar aldrig sin man om lov, om hon får göra det eller det. Därför har det alltid väckt min förvåning, när jag på bjudningar hört någon dam säga: jag måste först fråga min man. Den ryska kvinnan känner sig lika självständig som sin man och skulle finna det lika barockt att be honom om lov, som om han skulle göra det. Men det hindrar inte, att hon känner sitt ansvar.

En skillnad mellan ryskt och svenskt, som tränger djupare än så, finner man emellertid i barnuppfostran. Här få alla flickor lära sig huslighet, i Ryssland låter man dem inom de bildade klasserna lära sig allting som de kunna ha glädje av i sällskapslivet. Spela, sjunga, dansa, måla, teckna o. s. v. Det har jag haft stor nytta av här. De burgnare ryssarna skämma bort sina barn eller rättare, de gjorde det före revolutionen — nu är det ju andra tider. Varje familj hade många tjänare, flickorna skulle i synnerhet ha det bra, hade kammarjungfru, behövde aldrig förstöra sina vita händer med någonting. När jag kom hit visste jag ingenting om hur ett hushåll skulle skötas. Men jag lärde mig det utan svårighet. Nu sköter jag mitt hushåll själv. A. O—E.

**Allt
gott
folk.**

både unga och gamla, friska och sjuka, alla behöva *Frukt-salt-Samarin*. I staden eller på landet, i hemmets lugn eller ute på resa, överallt är *Samarin* lika oumbärlig.

När arbetslusten fattas, när däsighet och olust inställa sig, tag ett glas härligt brusande *Samarin*, ty intet är så stimulerande till energi. Det verkar välgörande och skyddande och ger hela organismen en genomgripande rensning från otjänliga ämnen; ett huvudvillkor för kroppens sundhet och välbefinnande.

Frukt-salt-Samarin
HALLER FYSIKEN FIN

Samarin kostar kr. 2,50 pr fl. och säljes överallt. Obs! Ej i lös vikt.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

DEN DAM

som en gång erfarit
Twilfitkorsettens an-
genäma komfort och
böjlighet, frestas al-
drig att byta den mot
något annat fabrikat.

Fås endast hos
Twilfit, Nybrogat. 11,
Stockholm.

En absolut oskadlig avmagring.

Hastigt verkande avmagringsmedel — såsom sköldbröskpreparat, starka jodpreparat o. dyl. — böra endast användas under läkares kontroll, då alla medel, som medföra *hastig* avmagring, kunna vara skadliga för hälsan.

En oskadlig avmagringskur

kan däremot alltid tagas med *Facil*-pastiller, som verka på så sätt, att de begränsa organismens upptagande av födoämnenas fettbildande innehåll och därigenom *gradvis* avlägsna redan bildade fettansamlingar.

Facil-pastiller erhållas å alla apotek i glas om 100 pastiller till kr. 4.00 pr glas. Beloppet kan även insändas i frimärken till Central-Laboratoriets *Facil*-Depot, postbox 365, Stockholm I, som då sänder Eder ett glas portofritt och diskret.

En *Facil*-avmagringskur garanteras vara absolut oskadlig. Berömmande utlåtanden från belåtna förbrukare inströmma oavbrutet till Laboratoriet.

Kvinnan av idag och hennes revolt.

(Forts. fr. sid. 257.)

Jag skulle dock tro att den är ett övergående fenomen, en av världskrigets följder, den, liksom den reagens mot ett friare och självständigare kvinnoideal man här och där finner även hos kvinnan av i dag. De unga studentskor, vilka söka dölja sin självständighet, sitt kvicka, skarpa intellekt, under en antagen »flickaktigt» pjollrig ton, emedan kamratlivet med de manliga studenterna blir lättare så, eller de unga folkhögskoletöser, vilka rynka på näsan åt samhällskunskap och dylika ämnen, därför att de tro att det gör dem populärare bland den manliga ungdomen — alla lyda de ju instinkter, om vilkas rötter i tillvarons irrationella djup de själva veta mycket litet.

Det är lagen om tillgång och efterfrågan som spökar igen. Kvinnorna äro efter kriget ännu mångtaligare än förut och detta sätter dem ju i ett sämre läge både på arbetsmarknaden och vis-à-vis männen än på ganska länge.

Det har aldrig varit lätt att vara kvinna, men det är nog svårare nu än någonsin förr. Ty krafter ha vaknat inom kvinnorna, vilka icke låta söva sig till ro igen av resignationens och lydaktighetens trollformel. I stället för att bittert eller undergivet foga sig vill kvinnan av i dag leva, verka och blomma ut — vill taga ut sin så länge undanhållna rätt.

Den ungdomens revolt, som här ovan vidrörts är alltså egentligen först och främst de unga kvinnornas revolt.

Vi, deras systrar av i går, som kanske kunna sägas ha begynt denna rörelse framåt, fastän förhållandena sedan fört den in i delvis nya banor, följa den med de orosfyllda och ömma ögon, varmed en äldre generation ser sina idéer överlämnade i en yngres djärvare och oförsiktigare händer. Mätte icke den nya friheten blott mynna ut i självsvald, i självisk ytlighet och njutningslystnad! Mätte ungdomen känna sin besökelses tid, kvinnan av i dag sitt ansvar där hon står med sin rätt och sitt ansvar i sin hand. Sin rätt till ett friare och rikare liv. Sitt ansvar inför sina ökade möjligheter — att de bli använda till att höja tillvaron och icke tvärtom. Sitt ensamma ansvar, ty jag undrar om någonsin en kvinnogeneration varit ensamare än den av i dag? ANNA LENA ELGSTRÖM.

En som drog sig undan världen.

(Forts. fr. sid. 254.)

och sjön glittrade som soliga ögon. Det har sagts, att Sjögrens väsen var svärmisk lyrik och innerlig ömhet. Det är sant! Men där fanns även det oväntades tjusning.

På hans femtioårsdag den 16 juni 1903 skrev Tor Aulin om honom. Dagen förut hade Grieg fyllt sextio år och hedrats i alla Nordens länder. Den hyllning, som sökte Emil Sjögren, tog inga uppseendeväckande former. Aulin hälsade honom som den tillbakadragne konstnären, vilken icke tränger sig på publiken. Nu ha ett decenniums vårar lyst över Emil Sjögrens gravkulle, kretsen av hans vänner har vidgats, men många äro väl de som hänföras av hans toner utan att känna hans namn. Hans sånger ha blivit folkets egendom.

I tacksamhet för vad han givit oss må även hans namn bliva det!

HENNING von MELSTED.

En läkare och sportkvinna.

(Forts. fr. sid. 260.)

som någon annan. Man måste komma ihåg, att Martha Henning växte upp i ett mycket

IDÉA

Jag är förtjust

över mina mjuka händer och min vackra hy och glad, att jag lydde det förståndiga rådet att dagligen tvätta mig med den av utsökta, vegetabiliska oljor sammansatta

Säljes överallt å 1 kr.

YvY-Tvålen.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14
Tel. 7575. STOCKHOLM. Tel. 7576

Specialitet: Familje- och arvssaker, Boatredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Hovmanicuristen

JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder till-
fredsställa de högsta anspråk

Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Svalt ej

Edra rumsvaxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnärings-salt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

EN EPOK- GÖRANDE NYHET!

torde man utan överdrift kunna säga att

**ÄGG-
KONSERVERINGSMEDLET**

Imu

är. *Imu* fördes i marknaden redan för ett år sedan och har dessförinnan under två år tidigare grundligt provats, och ha de förhoppningar, man ställde på detta preparat, icke endast infriats, utan fastmer överträffats. Intyg förefinnas från bl. a. *Fackskolan för Huslig Ekonomi, Uppsala*, samt den i hela Sverige kända hems konsulenten *Fru Tora Holm*, huvudredaktör och utgivare av tidningen *Hemma*.

Tillverkare:

AKTIEBOLAGET IMU

Ensamförsäljare för Sverige:

BARNÄNGENS TEKN. FABRIKERS
AKTIEBOLAG

Säljes i välsorterade Speceri- & Matvaruaffärer samt i Färg- och Kemikalieaffärer.

Broschyr sändes portofritt på begäran.

Sänd *Imu*-broschyr portofritt under adress:

Namn

Adress

Idun

På modet:
WATZINS
 Keratinhårvaffen och
 Keratinsvavelpomada

GAHNS, Upsala. Kungl. Hovleverantör

En utsökt läckerhet är
**GÖTEBORGS
 KEX**

Tidning

gott, men på samma gång gammaldags strängt hem som den yngsta i den stora syskonskaran.

— Det var en dag, då jag kunde vara så där en fjorton år och jag satt och täljde och kniven slant så att jag skar mig djupt i handen. Faktiskt skar jag av en sena, och äret sitter där än i dag. Min första tanke: vad ska mor säga och måtte jag inte bloda ner golvet! Jag satte handen som en skål, höll andra handen som skydd inunder och störtade ut — inte till mor, det tordes jag inte, eftersom jag handskats så vårdslöst med kniv och burit mig dumt åt — utan in på fars kontor. Där fick jag tag i en av herrarna, som förstod, att något måste göras och genast följde med till doktorn. Jag minns än i dag, hur jag utkommen på gatan hällde ut blodet, som samlats i handen med en lättandens suck: — Gudskelov, jag har inte spillt något på golvet!

Doktorn skickade mig raka vägen till sjukhuset, där jag sövdes och handen opererades och då jag efter flera timmar ganska medtagen kom hem igen — fick jag bannor av mor för min vårdslöshet. Det fanns ingen klemighet i den uppfostran, men nytta har jag haft av den.

Sjukhuset, som jag aldrig förr sett, var som en ny värld för mig, van som jag var att mest leva med fars hästar och rida som en galning. Men till den världen kände jag mig dragen, det var intet tvivel om det. Snart visste jag också, att jag ville bli läkare och genomdrev också min vilja, fick läsa på studenten i Stockholm, eftersom på den tiden ingen flickskola i Hälsingborg hade dimissionsrätt. Ända sen jag var barn hade jag plåstrat med sjuka hundar hemma och sjuka människor också för den delen.

Den andra gången då en s. k. tillfällighet grep in i doktor Henning liv var 1920. Då var hon välbeställd läkare med specialitet i

öron-, hals- och nässjukdomar, praktiserande i Uppsala efter omfattande studier, bl. a. hade hon varit den berömda specialisten Barany's amanuens. Då fick doktor Henning ett svenska statens stipendium att studera dövstumväsendet i Holland.

— Det vore synd att säga, att jag reste ut med någon hänförelse i hjärtat att studera de dövstamma i Holland, säger doktor Henning helt uppriktigt. Men där träffade hon en entusiast och sådant smittar. De impulser, som den resan gävo doktor Henning, ha burit frukt för Sverige.

På egen bekostnad och på eget initiativ har doktor Henning rest omkring i hela vårt vidsträckta land och undersökt alla eleverna i våra distriktsdövstumskolor. Hon har därvid kommit till märkliga resultat. Som dövstumskolorna i vårt land närmast äro att betrakta som upptagningsanstalter för barn, som komma från alla håll, från städer lika väl som från den avlägsnaste obygd ligger det i sakens natur att en gallring måste äga rum då barnen varit där en tid. Många barn äro helt summariskt undersökta av en provinsialläkare, en del har vid undersökningen varit rädda och därför svårhanterliga, så att läkaren kanske huvudsakligen måste stödja sig på vad barnets föräldrar eller målsmän säga om barnet. Man måste komma ihåg, att dessa barn leva innanför höga murar, så att säga, deras lyte stänger dem ute från världen mycket mer än vad vi talande och hörande kunna ana. Vi tänka inte på hur stor del av våra sinnesintryck komma till oss genom hörseln.

Vid sina undersökningar fann doktor Henning emellertid att en stor del av eleverna vid dövstumanstalterna ledo av sjukdomar i öron, näsa och hals, som krävde behandling av specialist och att en stor del icke voro *totalt* dövstamma utan lomhörda och dessa barn borde undervisas efter andra metoder än förut. Un-

der åren 1926—27 fanns i dövstumanstalterna hos oss 618 elever. Hela antalet dövstamma har under de sista 25 åren sjunkit med 25 procent. Till följd härav är en omorganisation av dövstumvården i riket nödvändig. Sedan 1921 väntar också ett organisationsförslag på riksdagens behandling.

De dövstamma barnen före skolåldern, som förut inte fingo någon vård alls ha på senare år blivit uppmärksammade. Bl. a. har sedan någon tid tillbaka upprättats ett *internat* för små dövstamma barn i Göteborg av fröken Annie Koch. D:r Henning intresserar sig varmt för detta företag, som också fått bidrag från Kronprinsessan Margaretas Minnesfond. Doktor Henning anser på goda grunder, att det dövstamma barnet bör nås under de första åren, den tid, då alla barn ha en stark utvecklingstid och att om dessa år försittas, har man tappat bort ett stort och oersättligt värde. De dövstamma ha ofta med andra degenerationstecken också nedsatt intelligens, och det kan vara ödesdigert för hela deras kommande liv att de under de första utvecklingsåren alldeles få lämnas åt sitt öde. Doktor Henning förbereder nu en akademisk avhandling om de dövstamma skolbarnen och kommer att försvara den i vår.

Martha Henning är en mångsidig kvinna. Det är inte nog med att hon har ett krävande yrke, att hon sportar intensivt och på flera linjer, hon har också en hobby, en riktig hobby, som hon omhuldar: hon älskar att bygga hus och hennes organisatoriska förmåga får där ett utlopp.

Sitt gamla föräldrahem i Hälsingborg, ett patricierhus, där stadens borgmästare haft sin bönings på 1700-talet, har hon låtit restaurera i dess ursprungliga skick och därmed skänkt sin färdernestad ett vackert byggnadsmärke till de många andra i den intressanta staden.

Ett sommarhem åt sig själv har hon upp-

Redovisning

Sedan redovisningen i nr 9 har Födelsedagen mottagit:

Fröken Gustava Möller, Åstorp	1:—
Doktorinnan Ida Sahlin, Piteå	1:—
Prostinnan Hilda Blix, Härnösand	2:—
Fru Hildur Jansson, Morgårdshammar	3:—
Fru P. Ask, Malmö	1:—
Fru Emmy Wählén, Kungsbacka	1:—
Doktorinnan Maria Livijn, Malmö	5:—
Fröken Alfhild Andersson, Lund	1:—
Fru W. Tornérhielm, Mullsjö	3:—
Fru Elin Peters, Göteborg	1:—
Fröken Anna Wickström, Stockholm	5:—
Lärarinnan Inez Carlgren, Alfta	1:—
Fru Eleonore Andreen, Stockholm	2:—
Fröken Signe Sparre, Stockholm	1:—
Fru E. Persson, Vännäs	3:—
Professorskan Signe Haglund, Stockholm	2:—

Trspt Kr. 4,808:46

När Ni firar Er födelsedag,

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannoligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

Evas äpplen.

(Forts. fr. sid. 259.)

vital energi på den unga kvinna, vilkens ljusa leende mött honom just här. Han hade faktiskt inte offrat en tanke på henne sedan — han kunde knappt erinra sig tidpunkten — och nu stod den lilla obetydliga episoden i varje detalj tydligt för honom. Hon

Cremen som gör hyn liljevit och vacker

För hyns bevarande och förskönande äro de medicinska och kosmetiska ämnen i F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme utomordentligt verksamma. Vid ingnidning upptagas de av hudcellerna, giva näring åt dessa och göra hyn friskare, renare och klarare.

Originalburk	2: 50
Dubbelburk	4: —
Originaltub	1: —
Dubbeltub	1: 50

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även överfet (blå etikett) för användning som natt- och köldcreme.

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Creme-Tvål är välgörande!

var visst bosatt i Amerika, mindes troligen inte ens, att någon kontorist Birger Nilsson existerade. Tankeöverförning kunde det således inte vara tal om. Det var nog förresten ren humbug med den där telepatien.

Den ena bilen efter den andra susade bort. Knogande stadsbud tycktes digna under reseffekter med brokiga destinationsetiketter. Sentimentala omfamningar, förtorkade kyssar, hurtiga "hej på

dig" och allvarliga åldrande rösters hjärtliga välkommen skänkte glimtar av familjeinteriorer. Det krävdes ingen uppträdd inbillningskraft för att tänka sig de väntande upplysta rummen, det dukade tebordet och blommorna, som med sin färgglädje trotsade höstens kulhet.

Plötsligt spratt Birger Nilsson till. Vem kom där om inte Eva? — — — Den unga kassörskan, litet, högst obetydligt äl-

dre. Klädd i grå resdräkt och med en oformlig väska i handen. Ingen tog emot henne. Hon såg sig omkring med ett på en gång bekant och förvirrat uttryck.

Han sprängde alla hinder, bugade. Var han igenkänd?

"Jo visst, ni är er lik herr Nilsson. Annars har här blivit bra förändrat."

Hon hade inte varit hemma på mycket länge, men nu sedan hon för ett par år sedan blivit änka,

längtrade hon mer än någonsin efter sina gamla föräldrar. Det var för väl, att hon hade dem. Hon satte ned väskan. "Jag hoppades få en bil. Men de är visst upp-tagna allihop."

"Det ser så ut. Får inte jag stå till tjänst med att bära väskan?"

"Som för tio år sedan. Det är äpplen i den nu med", skrattade hon.

Det hade hans näsa redan sagt honom. Han log svagt.

När de kommo till det låga gula huset, tackade hon artigt, men bjöd honom inte in. Porten föll igen. Det var en solid gammal port, så den slog fast i. Dof-ten av äpplen dröjde ännu i höstdiset. Det var underligt, att hon alltid skulle draga hem frukt? Han mindes i detsamma, att hon sagt sig vara så gränslöst förtjust i äpplen, att hon bestämt icke skulle kunnat förmå sig att avstå en bit åt Adam. Var hon manne lika barnslig i sitt uttrycksätt än?

Herr Nilsson traskade hem. De gator han nu hade att gå, voro tysta, krokiga och knaggliga, med ett ord efterblivna. När han kommit in i sitt lokus och tänd lampen, tog han fram sina flitigt be-gagnade patienckort. Det förstörde honom att lägga Häxan och Seseman, Napoleon och Ormen länge. Han brydde sig inte om att lära några nya. Kväll efter kväll ägnade han åt den synnerligen motspänstiga Häxan, åt Seseman, som fordrade beräkning, åt Napoleon, vilken nästan alltid gick ut och slutligen åt Ormen länge, vilken var en lurifax.

I afton flyttade han mekaniskt korten. Något inom honom spor-de upproriskt knotande, om det inte vore meningslöst att stirra på kungar, damer och knektar, isynnerhet damer, av papper istället för att umgås med människor av kött och blod.

Nå ja, nå ja, lugnade han den pockande rösten, nu ser jag, om Häxan, den retstickan, går ut. Gör den det, så — så träffar jag Eva. Jag lägger om det.

Han satt ända till långt över midnatt och lade om och om igen den motspänstiga patienten, som i kväll var omöjligare än någonsin.

Hela tiden ilade små hägkomster förbi honom som om de varit fjärliga, väckta till liv av något värligt och varmt. Han såg sig också omkring, snabbt och skyggt. Bohaget var nött och träkigt. Man kunde inte kalla rummet hemtrevligt.

Han hade råd att ha det annor-lunda. Allting nytt och fint. Men det berodde på... Så nu kom damen på spaderna — då var det hela fördärvat! Om igen då!... Det berodde på, om... Han ryckte upp tanken, vilken han ändå så gärna ville plantera och rot-fästa. Vanan att ingenting önska utöver dagens krav kuvade honom. Han kände sig generad över att hjärtat fått så bråttom att signalera en förändring han nekade att godtaga...

Birger Nilssons kvällar förblevo till det yttre sig lika. Hans lev-nadsvanor underingo ingen för-vandling. Eva återsåg han visserligen några gånger, men hon närmade sig inte. Han stod ohjälpligt utanför lustgården, bjöds aldrig mera ditin, och trodde efter en tid, att det var det bästa, som kunde hända honom. Ett manligt, föga originellt resonne-mang, som överskyler många av ödets blåmärken.

Han lade trofast sina patienter, och den enda olikheten, som för

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för vär-delösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-Goedecke finns det ingen ersättning.

Anusol-Goedecke upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt av-föring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

HOSTOL
OÖVERTRÄFFAD BRÖSTKAREMELL
H. M. DROTTHINGENS HOVLEVERANTÖR
Sockerbageri-Aktieb. Emil, Sthlm.

Finnes i alla välsort. affärer i hela landet.

Skånska Aftonbladet

**NYHETER
PRENUMERERA**

2) Finnes något sätt att stärka ansiktsnerverna? *Nervösa A. D.*
Svar: 1) Låt taga bort den av en läkare. Det är en mycket lätt operation.
2) Genom vila och ett sunt levnadssätt. Ansiktsmassage skadar ej efter kvällstvättningen.
Fru Skönhetsdoktorn.

BREVLÄDA

RED: S BREVLÄDA.

Perella. Er uppsats har sitt värde, men passar dock inte i serien. Någon plats finns tyvärr inte.

Förf. till En gammal pestkyrkogård. Dikten skall vid tillfälle införas.

En Adams son. Vi kände ingen "tvekans tröga bekländhet" i vårt hjärta över den värvälls-fantasins bestämmelseort.

Svar till *Vetgirig.* Er fråga, som faller inom vår jurists område, besvaras om 2 kronor i frimärken insändas.

Rosa Blomqvist deltar i gymnasistdagarna.

Pojkar, flickor, gymnasister ifrån Norden diskuterat frågorna i himmel och på jorden. Det är skönt när unga hjärtan svalla om också emot auktoriteter alla, Rosa ger dock sin välsignelse och nåd, bistår gärna jämt med råd och dåd.

Sveriges Nya

Förmögenhetskalender

(Sveriges städer och landsbygd) utkommen. Pris 7 kr.
Enskilda personers förmögenhet (50,000 kr. o. därutöver).
Rekvireras i bokhandeln eller direkt från expeditionen, portofritt.
SVERIGES NYA FÖRMÖGENHETSKALENDER,
Stockholm 16.

Idealiskt rekreation och studiehjem för unga flickor

INSTITUT POUR JEUNES FILLES

LOCARNO

Lago Maggiore — Schweiz

Flickpension Castello Bianco

Grundad 1907 i Neuchâtel

Statsunderstött — Examinerade lärarekrafter. Egen grund, härligt läge, loggior, hälsosamt. Soligt klimat, alpluft, stor skogspark.

Omsorgsfull utbildning i franska, eng., italienska och litt.

Samtalsspråk franska.

Vetenskapliga föreläsningar. Handelsutbildning. Konsthistoria. Musik. Italiensk sångundervisning. Studieresa till Paris. Vintersport i högfjället. Studieuppehåll i Italien (Medelhavet). Tillträde alla tider på året, så vitt plats finnes.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 96 46 - Hudiksvall 532 - Sundsvall 30 03
Umeå 141 - Östersund 130.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

- Arboga:** Arboga-Posten.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Bollnäs:** Tidningen Ljusnan.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falkenberg:** Hallands Nyheter.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gävle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Halland med Halländingen.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg:** Hälsingborgs-Dagblad.
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Hörby:** Mellersta Skåne.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren.
- Köping:** Bäragsbladet.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Lysekil:** Lysekils-Posten.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Mariestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mjölby:** Mjölby Tidning.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nyköping:** Södermanlands Läns Tidning.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Piteå:** Norrbottens Allehanda.
- Skara:** Skaraborgs Läns Tidning.
- Skellefteå:** Skelleftebladet.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sollefteå:** Sollefteå-Bladet.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Söderköping:** Söderköpings-Posten.
- Södertälje:** Södertälje Tidning.
- Tranås:** Tranås Tidning.
- Trälleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohusläningen.
- Ulricehamn:** Ulricehamns Tidning.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Upsala:** Tidningen Upsala.
- Vadstena:** Östgöta-Bladet.
- Visby:** Gottlänningen.
- Vänersborg:** Elfsborgs Läns Annonssblad.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Ängelholm:** Engelholms Tidning.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnköldsvik:** Örnköldsviks Allehanda.
- Östhammar:** Östhammars Tidning.

INTET GENERANDE HÅR

Kasta bort Eder rakapparat, vilken endast gör håret tätare, tjockare och klumpigare, och sluta även med de gammalmodiga och olämpliga depilatorerna. Det finns ett nytt, behagligt, snabbt och angenämt sätt på vilket Ni själv kan befria Eder från misspyrdande hår, och detta är totalt överlägset de gamla otillfredsställande metoderna. Det är en parfymmerad, sammetslen crème, benämnd Veet. Medan rakapparater och vanliga depilatorer blott avlägsna hår på huden, bortsmälter Veet håret under densamma. Ni stryker på Veet direkt ur tuben, väntar några minuter, sköljer av, och håret är borta. Tillfredsställande resultat garanteras. Veet har använts av millioner damer och flickor. Veet kostar kr. 1:75 och kr. 3:25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörkor, parfymaffärer, kemikaliehandlare, apotek etc. Eneqvist, Holme & Co. A/B, Vasagatan 15-17, Stockholm. Veet är originalerömen för borttagande av hår. Skydda Eder för efterapningar och dåliga ersättningar.

Skultuna

har ej blott det bästa utan också det sista i fråga om hushållskärl. Pröva t. ex. denna kombinerade mjölk- o. gräddhämtare

Kronan och sigillet garantera kvaliteten

Den nya vår- och sommarkatalogen

har nu utkommit. Tusentals artiklar äro upptagna i densamma, alla tillförlitligt illustrerade och beskrivna. Hos oss kan ni köpa allt nytt och modernt för våren och sommaren i fråga om beklädnadsvaror av alla slag, tyger, gardiner, vitvaror och skodon. Vidare husgerädsartiklar, redskap och verktyg, sport-, jakt och fiskedon m. m., ja, nästan *allt* vad ni behöver för hemmet och familjen. *Goda kvalitéer. Verkligt billiga priser.*

Till förutvarande kunder sändes katalogen utan rekv.

Urklipp, ifyll och insänd nedanstående kupong i öppet kuvert, frankerat med 5 öre.

Åhlén & Holm, Stockholm

..... Klipp här!

änd mig gratis
och portofritt
VÅRKATALOGEN
1928

Namn

Bostad

Postadress

N:r 162

Mazetti

DINER-PRALINER

Mazetti
DINER-PRALINER

GULDMEDALJER
London, Paris, Berlin, Rom, Madrid, Bruxelles,
Bordeaux, Stockholm, Helsingborg, Lund.

*Försäljas i förseglade
förpackningar och i lös vikt*

NYHET!

Norrahammars Kokspsisar kunna även er-
hållas med LUFTFÖRVÄRMARE. Härige-
nom reduceras bränsleåtgången till ett mini-
mum.

Härtill komma de sedan gammalt väl-
kända egenskaperna hos Norrahammars
Spisar: Utomordentligt gott och välgjort
arbete, hållbarhet, lättskötthet och elegant
utstyrel.

Ni blir nöjd, om Ni köper en

**NORRAHAMMARS
KOKSPIS**

Försäljas av järnaffärerna landet runt.

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

Det är en allmänt bekant sak,

att möbler, bonade och polerade med polityr eller lackerade med hittills använda fernissor, äro synnerligen ömtåliga mot yttre åverkan.

I ett hushåll förekomma dagligen små missöden; än utspilles drycker på en vackert polerad eller bonad bordsskiva, än kommer vatten av en tillfällighet på en dyrbar möbel, och genast uppstår en fläck eller ett fult märke, som icke utan stora besvär och kostnader kan avlägsnas. En liten ovarsamhet genom att ställa heta föremål, tallrikar, fat eller dylikt, på en sådan yta, kan förstöra trevnaden för lång tid framåt.

Kan man undgå dessa olägenheter och kostnader? Hur är detta möjligt?

Den senaste utvecklingen på lackfabrikationens område lämnar härom numera klart besked.

Endast genom att hos Eder möbelhandlare eller snickare begära möbler, som äro bonade eller polerade enligt den nya Beckolac-metoden erhålles en hållbar och utomordentligt vacker möbel.

Beckolac-metoden innebär en epokgörande nyhet. Oavsett om bonad eller polerad är ytan i hög grad motståndskraftig mot vatten, värme, brännvin, såpa, tvål och ättika m. m. eller all den åverkan, som praktiskt sett kan förekomma i ett hushåll.

Beckolac-metoden är utprovad och godkänd å ett flertal yrkesskolor och andra officiella institutioner, såväl i Sverige som utomlands.

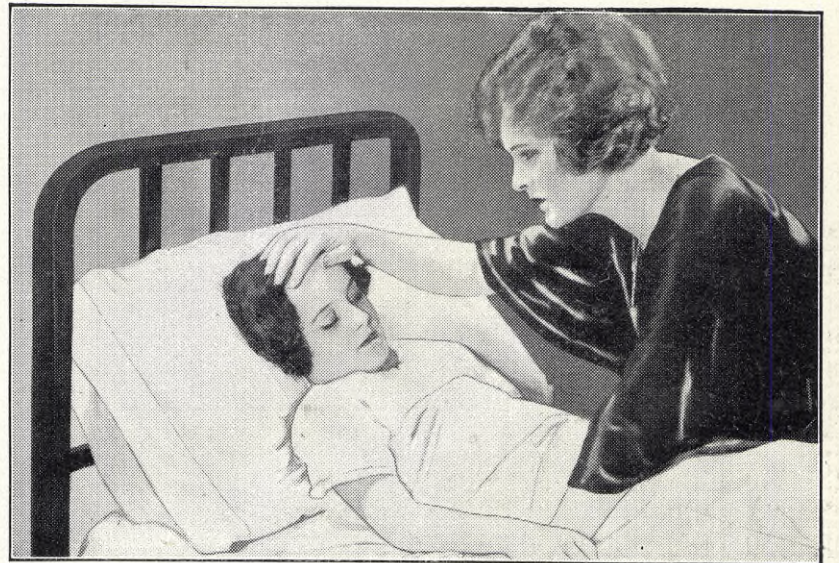
Fråga Eder möbelhandlare eller snickare, eller hänvänd Eder till

Aktiebolaget WILH. BECKER

KUNGL. HOVLEVERANTÖR

STOCKHOLM

som beredvilligt lämnar Eder råd och erforderliga upplysningar.

MÖDRAR! "Califig" är ett pålitligt laxativ för barn.

Mödrar skynden Er! Även då barnen äro besvärliga vid feber, kvälningar och förstoppning, tycka de om "Califig" — Californisk Fikon-Syrup — på grund av dess behagliga smak. Det lugnar alltid magen och medför åsyftad verkan. En tesked i dag kan förebygga, att barnet blir sjukt i morgon. Miljontals mödrar i hela världen lita på detta milda och oskyldiga laxativ. De veta, att en tesked "Califig" i dag är nog för att barnet i morgon skall vara glatt och friskt. Det ästadkommer aldrig knip eller för stark verkan. Det innehåller inga narkotiska eller stillande gifter.

Begär alltid "Califig"! Bruksanvisning för barn av alla åldrar och för vuxna finnes tryckt på varje flaska. Förvissa Er om att Ni får "Califig"! Det erhålles på alla apotek.

Slavy

VIKING

skokräm - ädelt som namnet!

Vem behöver
ej arbetslust
hela dagen?

Ät havregröt eller havremustvälling till första målet. Det bidrar högst väsentligt till att behålla Er andliga och kroppsliga spänstighet ända till sena aftonen.

Gyllenhammar

En Sidenklänning för 30 öre.

Ingenting är så oekonomiskt i ett hem som att hålla en garderob fullhängd med urblekta och urtvättade plagg, som aldrig användas.

Sedan FENIX hemfärger i tablett form förts ut i marknaden, är sådant slöseri för alltid bragt ur världen. Hur enkelt är det icke hädanefter att låta plaggen undergå ett "förnyelsens bad". Några tablettor av den önskade färgen i ett kärl med vatten är allt, som behöves.

FENIX möjliggör, tack vare tablettformen, en exakt beräkning av färgmängden, i det en tablett färga 50 gram. Kostnaden för färgning av t. ex. en sidenklänning om 200 gram blir således 30 öre, ty priset för ett glasrör om 10 st. tablettor är endast 75 öre.

FENIX finnes i 30 vackra och äkta färger i färg-, kemikalie- m. fl. affärer.

Kallvatten- och Varmvattenfärgning.

Följ noga bruksanvisningen.

Tillverkare: A. W. Herdins Färgverk, Falun.
Kungl. hovlev.

FENIX

HEMFÄRGER
I TABLETTER

I varje hem

är en Husqvarna symaskin lika kärkommen, lika omtyckt. Inga äro så fattiga att de ej ha råd att skaffa sig en Husqvarna tack vare de bekväma betalningsvillkoren — inga så rika, att de ha råd avvara den.

En Husqvarna symaskin representerar höjdpunkten av modern svensk teknik d. v. s. en bättre maskin finnes ej. En duktig svensk husmor behöver och gillar endast en präktig svensk symaskin. Hållbarheten, tillförlitligheten och lättkötheten äro utmärkande, inte blott för standardmaskinerna, utan jämväl för de omtyckta kombinationerna av vanlig möbel och maskin samt de nya moderna elektriska modellerna. Ni finner alltid den modell, som passar Eder smak och börs bäst, om Ni väljer en

Säljas av Husqvarna depoter och deras ombud på bekväma betalningsvillkor eller per kontant mot hög kassarabatt.

Husqvarna

SYMASKIN

HUSQVARNA VAPENFABRIKS A.-B., HUSKVARNA.